

Vägledning för upprättande av faktablad (Priip KID) för fonder

Senast uppdaterad den 24 juni 2024.

Innehåll

Allmänt.....	2
Syfte med vägledningen	2
Bakgrund.....	2
Den svenska regleringen	3
Jämförelse med fondfaktablad (UCITS KIID)	3
Upprättande och tillhandahållande av faktabladet	3
Översyn/revideringar av faktabladet	4
1. Faktabladets innehåll och utformning	5
1.1. Mall för faktabladet	5
1.2. Avsnitt med allmän information	7
1.3. Avsnitt: "Vad innebär produkten?"	9
1.4. Avsnitt: "Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?" – Risk	14
1.5. Avsnitt: "Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?" – Resultatscenarier	22
1.6. Avsnitt: "Vad händer om [namnet på Priip-produktutvecklaren] inte kan göra några utbetalningar?"	30
1.7. Avsnitt: "Vilka är kostnaderna?"	30
1.8. Avsnitt: "Hur länge bör jag behålla investeringsprodukten och kan jag ta ut pengar i förtid?"	44
1.9. Avsnitt: "Hur kan jag klaga?"	44
1.10. Avsnitt: "Övrig relevant information"	45
1.11. Översyn och ändring av faktabladet	47
2. Särskilda bestämmelser om faktabladen för Priip-produkter som erbjuder flera olika investeringsalternativ	49
3. Särskild information om fond som underliggande investeringsalternativ	50
3.1 Rapporteringsmall för information från fondbolag till försäkringsbolag	51
Källförteckning/länklista	52
BILAGA 1: Exempelfaktablad (3 sidor)	53

Allmänt

Syfte med vägledningen

Föreningen har beslutat att ta fram denna vägledning för att underlätta framtagandet av Priip-faktablad avseende fonder. Syftet med vägledningen är att hjälpa fondbolag genom att sammanställa gällande regelverk samt att tolka dessa.

Följande vägledning bör läsas tillsammans med Priip-förordningen¹ och den delegerade förordningen² inklusive relevanta bilagor till denna samt tillhörande riktlinjer och Q&A från The Joint Committee of the European Supervisory Authorities ("JC Q&A"). Relevanta lagrum är framför allt 4 kap. 16 b § lagen (2004:46) om värdepappersfonder och 10 kap. 2 a § respektive 12 kap. 8 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF). Utöver detta finns föreskrifter från Finansinspektionen i FFFS 2013:9 (fondföreskrifterna) och 2013:10 (AIF-föreskrifterna).

Observera att vägledningen kan komma att ändras för det fall Esma/Finansinspektionen kommunicerar ytterligare vägledning på området.

Bakgrund

Enligt Priip-förordningen ska faktablad tas fram för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare, så kallade Priip-produkter. Fonder omfattas av förordningen, men medgavs ursprungligen ett undantag från att producera Priip-faktablad, då fonder tillhandahåller fondfaktablad. Undantaget löpte ut den 31 december 2022, vilket innebär att fonder ska tillhandahålla Priip-faktablad från och med den 1 januari 2023. Den utvärdering av regelverket som enligt förordningen skulle ske innan undantaget för fonder löper ut har inte genomförts. I stället väntas en genomgång komma senare, i samband med "EU Strategy for retail investors".

Kravet i UCITS-direktivet på att fonder ska ta fram ett fondfaktablad kvarstår (artiklarna 78–82 och 94). Av ett tillägg till UCITS-direktivet framgår dock att det inte gäller för fonder som tar fram ett Priip-faktablad. I skälen till ändringsdirektivet anges att det bör tillförsäkras att konsumenter inte erhåller både ett Priip-faktablad och ett fondfaktablad (skäl 7 till ändringsdirektiv 2021/2261). Avsikten är således att icke-professionella investerare endast ska erhålla Priip-faktabladet.

När det gäller professionella investerare är Priip-förordningen inte tillämplig. I förhållande till dessa investerare gäller alltså krav på fondfaktablad. Tillägget i UCITS-direktivet innebär emellertid att

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

² Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/653 av den 8 mars 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) genom fastställande av tekniska tillsynsstandarder för faktabladens utformning, innehåll, översyn och ändring samt för villkoren för fullgörandet av kravet på tillhandahållande av sådana faktablad.

fondbolaget kan välja att ta fram ett Priip-faktablad i stället för ett fondfaktablad (artikel 82a i UCITS-direktivet och ovan angivna skäl).

Den svenska regleringen

För att säkerställa att en icke-professionell investerare inte får två olika faktablad för en och samma finansiella produkt och att företagen inte ska behöva tillhandahålla två olika faktablad för en och samma finansiella produkt har UCITSD ändrats så att en ny artikel har införts (artikel 82a). Den nya artikeln genomfördes i svensk rätt genom en ny paragraf i 4 kap. 16 b § lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF). I den nya paragrafen anges att ett faktablad ska anses uppfylla kraven i LVF om det upprättas, tillhandahålls, ändras och översätts enligt kraven i Priip-förordningen. Med anledning av detta har fondföreskrifterna reviderats.

I lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF) finns bestämmelser om faktablad för specialfonder och andra alternativa investeringsfonder. Dessa bestämmelser genomför inte någon EU-rättsakt, men Priip-förordningen skulle ändå kunna medföra att ett faktablad behöver tas fram och tillhandahållas enligt två olika regelverk för en och samma fond. Därför infördes en ny bestämmelse, 10 kap. 2 a § LAIF, som anger att ett faktablad ska anses uppfylla kraven i LAIF om det upprättas, tillhandahålls, ändras och översätts enligt Priip-förordningen. Den bestämmelsen motsvarar det som infördes för värdepappersfonderna i LVF. Dessutom genomfördes ändringar i 12 kap. 8 § LAIF som förtydligar att ett faktablad ska tas fram även för specialfonder som marknadsförs till professionella investerare. Ändringarna förtydligar också att ett sådant faktablad antingen ska uppfylla de nuvarande kraven på faktablad eller upprättas, tillhandahållas, ändras och översättas enligt Priip-förordningen. Med anledning av detta har AIF-föreskrifterna reviderats.

Jämförelse med fondfaktablad (UCITS KIID)

Det är viktigt att notera att Priip-faktabladet avviker mot fondfaktabladet. Priip-faktabladet är framtaget för att kunna göra jämförelser mellan flera olika produkter, inte bara fonder emellan. Det innebär att de vinster regleringen medför i termer av jämförbarhet kommer till ett pris i form av minskad detaljeringsgrad. Därför är det viktigt att fondbolagen vid framtagandet av Priip-faktablad har med sig att det inte kommer att vara möjligt att få med samma detaljeringsgrad som i fondfaktabladsen och att det i vissa fall inte ens är önskvärt då alltför mycket detaljer t.o.m. kan försvåra jämförelser med andra Priip-produkter.

Vidare bedömer inte föreningen det som möjligt att byta ut uttryck i de reglerade standardiserade texterna mot, för svenska fondsparare, mer bekanta fondstermer. Även om detta skulle underlätta läsbarheten/förståelsen bör beaktas att det också ska vara jämförbart med andra produkter än fonder.

Upprättande och tillhandahållande av faktabladet

Enligt artikel 5 i Priip-förordningen ska Priip-produktutvecklaren, innan produkten görs tillgänglig för en icke-professionell investerare, utforma ett faktablad och göra det tillgängligt på sin webbplats.

Den som ger råd om eller säljer produkten ska förse investeraren med faktabladet i god tid innan avtal/erbjudande blir bindande (art. 13.1) ³.

För på varandra följande transaktioner avseende samma produkt gäller endast skyldigheten den första transaktionen, om anvisningar om detta givits från investeraren till den som säljer produkten (art. 13.4).

Faktabladet ska tillhandahållas kostnadsfritt. Formatet ska vara papper om produkten erbjuds genom personlig direktkontakt (om inte annat begärs). Annat varaktigt medium eller webbplats kan användas enligt villkor i förordningen artiklarna 14.4–14.6 där det bl.a. anges att det ska vara lämpligt (investeraren ska ha tillgång till internet) samt att investeraren har fått möjlighet att välja pappersalternativ.

Översyn/revideringar av faktabladet

Enligt artikel 15 i den delegerade förordningen bör en översyn av informationen göras när det sker en förändring som har eller sannolikt kommer att få avsevärd inverkan på informationen, eller åtminstone var tolfte månad efter första offentliggörandet av faktabladet. Relevant för detta avsnitt, avseende när en ändring kan väntas få avsevärd inverkan på informationen, kan exempelvis vara när fonden ändrar placeringsinriktning.

Om revideringen resulterar i att ändringar behöver göras så ska dessa, enligt artikel 16 i den delegerade förordningen, publiceras utan onödigt dröjsmål. Liknande regler finns för fondfaktablad enligt artikel 22-23 i faktabladsförordningen (583/2010/EU). Enligt artikel 23.3 i faktabladsförordningen ska, efter den årliga översynen, en uppdaterad version av faktabladet hållas tillgänglig senast 35 dagar efter den 31 december varje år. En motsvarande bestämmelse saknas för Priip-faktablad.

För krav på övervakning av förändringar se under kommande avsnitt om risk (1.4), resultatscenarier (1.5) och kostnader (1.7) samt under översyn och ändring (1.11).

Marknadsföringsmaterial

Enligt Priip-förordningen ska faktabladet vara ett fristående dokument, klart åtskilt från marknadsföringsmaterial och får inte innehålla hänvisningar till marknadsföringsmaterial (art. 6.2).

Enligt Priip-förordningen får marknadsföringsmaterial som innehåller särskild information om Priip-produkten inte innehålla några uppgifter som strider mot informationen i faktabladet eller minskar dess betydelse (art. 9).

Marknadsföringsmaterialet ska innehålla uppgifter om att det finns ett faktablad och om hur och varifrån, inklusive från Priip-produktutvecklarens webbplats, detta kan erhållas.

³ Undantag finns enl. förordningen artikel 13.3.

1. Faktabladets innehåll och utformning

1.1. Mall för faktabladet

Enligt artikel 9 i den delegerade förordningen ska Priip-produktutvecklare upprätta faktablad utifrån mallen i bilaga I och fylla i den i enlighet med kraven i den delegerade förordningen och i förordningen.

Mall:

Faktablad	
Syfte Detta faktablad ger dig basfakta om denna investeringsprodukt. Det är inte reklammaterial. Informationen krävs enligt lag för att hjälpa dig att förstå produktens egenskaper, risker, kostnader, möjliga vinster och för att hjälpa dig att jämföra den med andra produkter.	
Produkt [Produkts namn] [Priip-produktutvecklarens namn] (i förekommande fall) [ISIN-nr eller UPI-kod] [Priip-produktutvecklarens webbplats] [Ring (telefonnummer) för mer information] [[Den behöriga myndighetens namn] är ansvarig för tillsynen av [Priip-produktutvecklarens namn] vad gäller detta faktablad] (i förekommande fall) [Denna Priip-produkt är auktoriserad i [medlemsstatens namn]] (i förekommande fall) [[Namn på förvaltningsbolag för fondföretag] är auktoriserat i [medlemsstatens namn] och regleras av [den behöriga myndighetens namn]] (i förekommande fall) [[Namn på AIF-förvaltare] är auktoriserad i [medlemsstatens namn] och regleras av [den behöriga myndighetens namn]] [faktabladets utfärdandedatum]	
[Varning (i förekommande fall) Du står i begrepp att köpa en produkt som inte är enkel och som kan vara svår att förstå]	
Vad innebär produkten? Typ Löptid Mål Målgrupp	
Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?	
Riskindikator	Beskrivning av risk-och avkastningsprofil Sammanfattande riskindikator Mall för den sammanfattande riskindikatorn och beskrivande förklaringar enligt bilaga III, inbegripet om möjlig maximal förlust: Kan jag förlora hela mitt investerade kapital? Finns det en risk för tillkommande finansiella åtaganden eller skyldigheter? Finns det ett kapital-skydd mot marknadsrisk?

(fortsätter på nästa sida)

Resultatscenarier

Mall för och beskrivande förklaring av resultatscenarier enligt bilaga V
Scenarier Scenarier, inbegripet, i tillämpliga fall, information om villkoren för avkastning till icke-professionella investerare eller inbyggda resultattak samt en förklaring om att skattelagstiftningen i den icke-professionella investerarens hemmedlemsstat kan inverka på den faktiska utbetalningen.

Vad händer om [namnet på Priip-produktutvecklaren] inte kan göra några utbetalningar?

Information om huruvida det finns garantiordning, namnet på garanten eller den som ansvarar för kompensationsordningen för investerare, samt vilka risker som täcks och inte täcks

Vilka är kostnaderna?

Beskrivande förklaringar av den information som ska ingå om övriga distributionskostnader

Kostnader över tid

Mall och beskrivning enligt bilaga VII

Kostnadssammansättning

Mall och beskrivning enligt bilaga VII

Hur länge bör jag behålla investeringsprodukten och kan jag ta ut pengar i förtid?

Rekommenderad [kortast tillåtna] innehavstid: [x]

Information om möjligheten till och villkor för en minskning eller avveckling under löptiden, inklusive alla tillämpliga avgifter och sanktioner. Information om konsekvenserna av att lösa in produkten mot pengar före löptidens slut eller den rekommenderade innehavstidens slut.

Hur kan jag klaga?

Övrig relevant information

I tillämpliga fall en kort beskrivning av information som offentliggjorts om tidigare resultat.

Faktabladets form

Faktabladet ska enligt artikel 6 i Priip-förordningen vara kort och koncist avfattat, som mest tre A4-sidor, inriktat på de basfakta som icke-professionella investerare behöver och ska underlätta jämförelser. Det ska vara lättläst med tillräckligt stora tecken, vara klart formulerat samt använda ett språk som är klart, koncist och begripligt. Företagsnamn/logotyp får användas om det inte avleder uppmärksamheten eller gör texten otydlig. Om färger används får de inte minska informationens

begriplighet vid svartvitt användande. Det är föreningens tolkning att det är tillåtet att använda andra färger än de i mallen.

Faktabladet ska enligt artikel 7 i Priip-förordningen tillhandahållas på ett språk som är officiellt språk i distributionslandet, eller som godtas av behörig myndighet i det landet. I svensk rätt saknas regler om att något annat språk än i Sverige officiella språk godtas. Utgångspunkten bör således vara att faktablad för fonder som distribueras i Sverige ska avfattas på svenska. Detta gäller oaktat fondens registreringsland.

Titeln "Faktablad" ska tydligt anges överst på första sidan. Direkt under titeln under rubriken "Syfte" ska följande förklaring följa: "Detta faktablad ger dig basfakta om denna investeringsprodukt. Det är inte reklammaterial. Informationen krävs enligt lag för att hjälpa dig att förstå produktens egenskaper, risker, kostnader, möjliga vinster och för att hjälpa dig att jämföra den med andra produkter."

Informationen i faktabladet ska lämnas i den ordningsföljd som anges i förordningen artikel 8.2 och 8.3, se även mallen ovan.

1.2. Avsnitt med allmän information

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 1

Avsnitt med allmän information

I det avsnitt i faktabladet som handlar om Priip-produktutvecklarens identitet och den behöriga myndigheten ska alla följande uppgifter anges:

- a) Det namn som Priip-produktutvecklaren har gett Priip-produkten och, i förekommande fall, Priip-produktens ISIN- nummer eller UPI-kod.*
- b) Priip-produktutvecklarens juridiska namn.*
- c) Adress till Priip-produktutvecklarens webbplats, där icke-professionella investerare hittar information om hur de kan komma i kontakt med Priip-produktutvecklaren, och ett telefonnummer.*
- d) Namnet på den behöriga myndighet som är ansvarig för tillsynen över Priip-produktutvecklaren vad gäller faktabladet.*
- e) När faktabladet upprättades eller, om det senare har ändrats, när den senaste ändringen av faktabladet ägde rum.*
- f) I tillämpliga fall, om Priip-produktutvecklaren ingår i en koncern av juridiska, administrativa eller marknadsföringsmässiga skäl, anges koncernens namn.*
- g) Om Priip-produkten har formen av ett företag för kollektiva investeringar i omsättningsbara överlåtbara värdepapper (fondföretag) eller en alternativ investeringsfond, en tydligt angiven identifiering av fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden inklusive en andelsklass eller en delfond däri.*
- h) Närmare uppgifter om auktorisation, i tillämpliga fall.*

i) Om Priip-produkten har formen av ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond och i fall när ett fondföretag förvaltas av ett förvaltningsbolag enligt definitionen i artikel 2.1 b i direktiv 2009/65/EG eller när det är ett investeringsbolag i enlighet med artikel 27 i det direktivet (tillsammans förvaltningsbolag för fondföretag) som med avseende på det fondföretaget utövar rättigheter enligt artikel 16 i det direktivet, eller när det gäller en alternativ investeringsfond som förvaltas av en förvaltare av alternativa investeringsfonder som med avseende på den alternativa investeringsfonden utövar rättigheter enligt artiklarna 31, 32 och 33 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, ska en ytterligare förklaring avseende det förhållandet ingå.

Vid tillämpning av första stycket led g ska namnet på fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden, om det handlar om en delfond eller andelsklass, åtfölja delfondens eller andelsklassens namn. Om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden, delfonden eller andelsklassen har ett kodnummer, ska detta ingå i fondföretagets eller den alternativa investeringsfondens namn.

Informationen i det avsnitt som avses i första stycket ska även omfatta den varning som avses i artikel 8.3 b i förordning (EU) nr 1286/2014 när Priip-produkten uppfyller något av följande villkor:

a) Det är en försäkringsbaserad investeringsprodukt som inte uppfyller kraven i artikel 30.3 a i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 (7).

b) Det är en Priip-produkt som inte uppfyller kraven i artikel 25.4 i–vi i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU (8).

I avsnittet med allmän information med rubriken ”Produkt” ska fondens namn och ISIN-nummer anges. Om fonden har flera andelsklasser ska det utifrån den information som anges kunna identifieras vilken (eller vilka) andelsklass(-er) som faktabladet avser. Vidare ska uppgift om fondbolags namn, telefonnummer och webbsida lämnas.

Tillsynsmyndighet ska anges enligt följande (här med Finansinspektionen som exempel):
”Finansinspektionen är ansvarig för tillsynen av [namn på fondbolag] vad gäller detta faktablad.”

I tillämpliga fall ska koncernens namn anges.

Enligt (h) ska, i tillämpliga fall, närmare uppgifter om auktorisation anges. Det är enligt föreningen oklart vad som avses men mallen ger viss ledning:

i förekommande fall: [Denna Priip-produkt är auktoriserad i [medlemsstatens namn]]

i förekommande fall: [[Namn på förvaltningsbolag för fondföretag] är auktoriserat i [medlemsstatens namn] och regleras av [den behöriga myndighetens namn]]

i förekommande fall: [[Namn på AIF-förvaltare] är auktoriserad i [medlemsstatens namn] och regleras av [den behöriga myndighetens namn]]

Troligtvis anges ”i tillämpliga fall” eftersom alla Priip-produkter inte är auktoriserade, vilket skulle innebära att det ska anges var fonden respektive fondbolaget är auktoriserat.

Enligt (i) ska, om fonden förvaltas av ett förvaltningsbolag/AIFM, en ytterligare förklaring avseende det förhållandet ingå. Något svårtolkat, troligtvis behövs det en mening som exempelvis: ”ABC Aktiefond Global förvaltas av ABC Fonder AB”.

Datum för upprättande av faktabladet alternativt om en ändring gjorts, när den senaste ändringen ägde rum ska anges. I mallen visas att det endast är ett datum som ska anges, [faktabladets utförandedatum], ingen text i

övrigt behövs anges.

Föreningen anser dock att det underlättar förståelsen om det förtydligas vad datumet avser, exempelvis "Faktabladet upprättades [datum]." eller "Faktabladet uppdaterades senast [datum].",

Varning

Enligt artikel 8.3.b i Priip-förordningen ska, i tillämpliga fall, en varningstext med följande lydelse finnas: "Du står i begrepp att köpa en produkt som inte är enkel och som kan vara svår att förstå."

En varning ska enligt andra stycket punkten b i artikel 1 i den delegerade förordningen inkluderas om det är en Priip-produkt som inte uppfyller kraven i artikel 25.4.i–vi i MiFID II.

I artikel 25.4.iv MiFID II räknar man upp aktier eller andelar i fondföretag med undantag för strukturerade fondföretag. Det innebär alltså att för värdepappersfonder ska man inte inkludera en varning. I punkten vi samma artikel anges att även andra icke-komplexa finansiella instrument kan ingå i listan. För detta krävs dock att instrumentet provas enligt artikel 57 i en av de delegerade förordningarna till MiFID II⁴. För specialfonder och andra AIF-fonder måste alltså en prövning ske för att de ska kunna klassificeras som icke-komplexa och därmed inte inkludera en varning. Enligt förarbetena till genomförandet av MiFID kan specialfonder betraktas som okomplicerade finansiella instrument om dessa uppfyller de kriterier som listas i artikel 38 i genomförandedirektivet 2006/73/EG.⁵

1.3. Avsnitt: "Vad innebär produkten?"

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 2

1. Information om typen av Priip-produkt och dess juridiska form ska anges i avsnittet "Vad innebär produkten?" i faktabladet.

2. Information om Priip-produktens mål och hur de ska uppnås ska sammanfattas på ett kortfattat, klart och lättbegripligt sätt i avsnittet "Vad innebär produkten?" i faktabladet. I denna information ska fastställas vilka faktorer som i första hand bestämmer avkastningen, de underliggande investeringstillgångarna eller referensvärdena och hur avkastningen fastställs, samt förhållandet mellan Priip-produktens avkastning och avkastningen på underliggande investeringstillgångar eller referensvärden. Informationen ska visa hur den rekommenderade innehavstiden står i relation till Priip-produktens risk- och avkastningsprofil.

⁴ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

⁵ Prop. 2006/07:115 s. 587

Om de tillgångar eller referensvärden som avses i det första stycket är så många att alla inte kan räknas upp i faktabladet ska bara marknadssegmentet eller typen av instrument när det gäller underliggande investeringstillgångar eller referensvärden anges.

2a. Om Priip-produkten är ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond ska informationen i avsnittet "Vad innebär produkten?" i faktabladet omfatta de väsentliga egenskaper hos ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond om vilka en icke-professionell investerare ska informeras, även om de egenskaperna inte utgör en del av beskrivningen av målen och placeringsinriktningen i fondföretagets prospekt i enlighet med artikel 68 i direktiv 2009/65/EG eller beskrivningen av investeringsstrategin och målen för den alternativa investeringsfonden i enlighet med artikel 23.1 a i direktiv 2011/61/EU, däribland

(a) de huvudkategorier av finansiella instrument som fondmedlen får placeras i,

(b) den icke-professionella investerarens möjlighet att lösa in andelar av fondföretag eller alternativa investeringsfonder på begäran samt en uppgift om frekvensen för handeln med andelar, eller i tillämpliga fall en uppgift om att det inte går att lösa in andelar på begäran,

(c) om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden har ett särskilt mål för vissa branschsektorer, geografiska sektorer eller andra marknadssektorer eller särskilda tillgångsklass,

(d) om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden möjliggör diskretionära investeringsval och om detta inkluderar eller förutsätter hänvisning till ett referensvärde och i så fall vilket,

(e) om vinster delas ut eller återinvesteras.

Vid tillämpning av första stycket led d, och om en hänvisning till ett referensvärde görs, ska handlingsfriheten i förhållande till det referensvärdet anges, och om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden har ett indexmål ska detta anges.

2b. De uppgifter som avses i punkt 2a ska omfatta följande, när det är relevant:

(a) Om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden investerar i skuldförbindelser ska uppgifter om huruvida de skuldförbindelserna getts ut av företag, myndigheter eller andra organisationer anges, i tillämpliga fall med krav på lägsta kreditvärderingsbetyg.

(b) Om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden är en strukturerad investeringsfond ska en enkel förklaring av allt som krävs för att rätt begripa vinsten och de faktorer som förväntas påverka resultatet, inklusive hänvisningar, vid behov, till uppgifter om den algoritm som förekommer i prospektet och hur den fungerar för fondföretaget eller en beskrivning av investeringsstrategin och målen för den alternativa investeringsfonden.

(c) Om valet av tillgångar styrs av särskilda kriterier ska en förklaring av kriterierna, exempelvis "tillväxt", "värde" eller "hög utdelning" anges.

(d) Om särskild förvaltningsteknik används för tillgångarna, som säkring, arbitrage eller hävstångseffekt ska en enkel förklaring av vilka faktorer som förväntas påverka fondföretagets eller den alternativa investeringsfondens resultat anges.

2c. Den information som avses i punkterna 2a och 2b ska skilja mellan de breda investeringskategorierna enligt punkterna 2a a och c och 2b a och den metod som ska användas för de investeringarna av ett förvaltningsbolag för fondföretag eller en förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt punkterna 2a d och punkt 2b b c och d.

Avsnittet benämnt "Vad innebär produkten?" i faktabladet får innehålla andra delar än de som anges i punkterna 2a och 2b, inklusive en beskrivning av fondföretagets eller den alternativa investeringsfondens investeringsstrategi, om de delarna krävs för en adekvat beskrivning av fondföretagets eller den alternativa investeringsfondens mål och placeringsinriktning.

3. Beskrivningen av den typ av icke-professionell investerare som Priip-produkten är avsedd för i avsnittet "Vad innebär produkten?" i faktabladet ska innehålla information om de icke-professionella investerare som Priip-produktutvecklaren har valt som målgrupp, i synnerhet med avseende på de behov, karakteristika och mål som den typ av kund har som Priip-produkten passar. Detta ska fastställas på grundval av icke-professionella investerares förmåga att bära investeringsförluster och preferenser avseende investeringshorisont, deras teoretiska kunskaper om, och tidigare erfarenhet av, Priip-produkter, de finansiella marknaderna samt potentiella slutkunders behov, egenskaper och mål.

4. (Gäller försäkringsförmåner och tas därför ej med här.)

5. Informationen om Priip-produktens löptid i avsnittet "Vad innebär produkten?" i faktabladet ska omfatta alla följande uppgifter:

a) Priip-produktens förfallodag eller uppgift om att det inte finns någon förfallodag.

b) Uppgift om huruvida Priip-produktutvecklaren har rätt att ensidigt säga upp Priip-produkten.

c) En beskrivning av under vilka omständigheter Priip-produkten kan sägas upp automatiskt och uppsägningsdatum, om dessa är kända.

6. Om Priip-produkten är ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond ska identifieringen och förklaringen av de risker som anges i bilagorna II och III till denna förordning följa den interna processen för att identifiera, mäta, hantera och övervaka risk, vilken antagits av fondföretagets förvaltningsbolag i enlighet med direktiv 2009/65/EG eller av förvaltare av alternativa investeringsfonder i enlighet med direktiv 2011/61/EU. Om ett förvaltningsbolag förvaltar fler än ett fondföretag eller om en förvaltare av alternativa investeringsfonder förvaltar fler än en alternativ investeringsfond, ska riskerna identifieras och förklaras på ett enhetligt sätt.

7. Om Priip-produkten är ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond ska avsnittet benämnt "Vad innebär produkten?" i faktabladet innehålla följande information för varje medlemsstat där fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden marknadsförs:

(a) Förvaringsinstitutets namn.

(b) Var och hur man kan få mer information om fondföretaget eller den alternativa investeringsfonden, kopior av fondföretagets prospekt eller kopior av beskrivningen av investeringsstrategin och målen för den alternativa investeringsfonden, den senaste årsrapporten och eventuell därpå följande halvårsrapport för fondföretaget i enlighet med artikel 68.1 b–c i direktiv 2009/65/EG, eller den senaste årsrapporten för den alternativa investeringsfonden i enlighet med artikel 22 i direktiv 2011/61/EU, som anger på vilket eller vilka språk de dokumenten är tillgängliga och att de kan erhållas kostnadsfritt.

(c) Var och hur annan praktisk information kan inhämtas, inklusive var aktuella fondandelskurser finns tillgängliga.

Juridisk form

Priip-produkten ska ange vilken typ av produkt det är och dess juridiska form. Föreningen tolkar detta som att det för fonder ska anges om det är en värdepappersfond eller en specialfond⁶.

Investeringsmålen och hur de ska uppnås

I artikel 8.3.c.ii Priip-förordningen anges att informationen ska innehålla uppgift om fondens "syften och hur de ska uppnås". Här ska också lämnas en beskrivning av vilka faktorer som i första hand bestämmer avkastningen, underliggande tillgångar eller referensvärden och hur avkastningen fastställs. Dessutom ska här förhållandet mellan fondens avkastning och avkastningen på underliggande tillgångar eller referensvärden beskrivas, samt hur rekommenderad innehavstid förhåller sig till risk- och avkastningsprofil.

För att uppfylla informationskravet angående "hur avkastningen fastställs" samt "förhållandet mellan Priip-produktens avkastning och avkastningen på underliggande investeringstillgångar" enligt artikel 2.2 i den delegerade förordningen, behövs ytterligare information jämfört med UCITS-faktabladet, även om innehavens utveckling och fondens utveckling oftast har ett förhållande som motsvarar "1 mot 1".

Vidare ska informationen reflektera relationen mellan innehavsperiod och risk-/avkastningsprofil. Skrivningen avser sannolikt främst strukturerade produkter där innehavsperioden är avgörande. För fonder är risk-/avkastningsprofil dessutom mindre beroende av rekommenderad innehavsperiod.

Exempel på skrivning: "Fondens avkastning bestäms av hur [de innehav] som fonden placerar i ökar eller minskar i värde under innehavsperioden.". Exempelvis kan för aktiefonder anges: "Fondens avkastning bestäms av hur de aktier som fonden placerar i ökar eller minskar i värde under innehavsperioden.".

Artikel 2.2a-2.2c har samma lydelse som artikel 7 i fondfaktabladsförordningen och anger att informationen ska innehålla fondens "väsentliga egenskaper": Vilket tillgångsslag fonder placerar i, placeringsinriktning (geografi, sektor), om fonden följer index eller är aktivt förvaltnad och om det förutsätter hänvisning till referensvärde ska detta anges⁷ ("where a reference to a benchmark is implied, the degree of freedom available in relation to this benchmark shall be indicated"), ev. förvaltningsstil (ex. tillväxt, värde, hög utdelning), om fonden använder "särskild förvaltningsteknik" och för räntefonder vilken typ/sektor av emittenter som gett ut värdepapperna. Även andra beskrivningar kan ingå förutsatt att de är nödvändiga för att beskriva fondens "mål och placeringsinriktning".

Även uttagsmöjligheter och handelsfrekvens för fondandelarna samt "om vinster delas ut eller återinvesteras" ska anges.

⁶ Ang. ESA Supervisory Statement on expectations regarding the 'What is this product?' section (p.3.1-3.5) är föreningens tolkning att uttalandet berör komplexa produkter (och den information som efterfrågas återfinns redan i andra delar av faktabladet).

⁷ EC Q&A Avsnitt "What is this product" Q7 förtydligar att detta inte omfattar de fall man endast använder jämförelseindex/proxy för att beräkna risk eller resultatscenarier.

Målgrupp

Priip-dokumentet ska innehålla information om den tänkta icke-professionella investerare som Priip-tillverkaren identifierat som målgrupp för den finansiella produkten.

I fråga om begrepp används i artikel 14 i den delegerade förordningen "avsedd målmarknad". I artikel 2.3 samma förordning används "typ av icke-professionell investerare" samt "målgrupp". I "mall", bilaga I, anges att rubriken ska vara: "målgrupp", varför denna rubrik sannolikt bör användas i fondens Priip-information. "Målgrupp" förutsätts därför kunna användas.

Information om den målgrupp till vilken Priip-produkten är avsedd att marknadsföras ska enligt artikel 2.3 tas fram med särskilt beaktande av kundens:

- förmåga att bära investeringsförluster,
- investeringshorisont,
- teoretiska kunskaper om Priip-produkter och de finansiella marknaderna,
- tidigare erfarenheter av Priip-produkter och de finansiella marknaderna,
- behov,
- egenskaper, och
- mål.

Kundens förmåga att bära investeringsförluster innebär för fondprodukter att investeraren måste vara införstådd med att det inte är säkert att hela det investerade beloppet återbetalas. Formuleringar som anger att kunden kan förlora delar av eller hela det insatta beloppet kan användas. Motsvarande formuleringar ska finnas med vid all fondmarknadsföring.⁸

För att beskriva kundens placeringshorisont bör formuleringar motsvarande dem som används i UCITS-faktablad användas. Motsvarande minimiperioder som anges för olika fondtyper enligt Fondbolagens förenings Vägledning för upprättande av faktablad - KIID bör kunna tillämpas:

- *Penningmarknadsfonder*, för kortsiktiga placeringar exempelvis 1-3 månader, 3-6 månader eller 6-12 månader.
- *Obligationsfonder*, vanligtvis 2-3 år eller längre, eftersom spararen kan behöva vänta ut förändringar på räntemarknaden.
- *Aktiefonder*, vanligtvis 5 år (eller eventuellt längre för exempelvis nischade tillväxtmarknader), eftersom spararen kan behöva vänta ut förändringar på aktiemarknaden.

Värdepappersfonder måste vara öppna för allmänheten och således kunna säljas till alla. Det bör därför framgå av informationen gällande målgrupp att produkten kan passa för sparare med olika nivå på förkunskap och erfarenhet och inte kräver förkunskaper eller erfarenhet av sparprodukten eller finansiella marknader.

Den tänkta investerarens behov, egenskaper och mål med en investering i fonden kan beskrivas som en investering som syftar till sparande under den rekommenderade placeringshorisonten. UCITS-direktivet syftar till att skapa en enkel harmoniserad sparprodukt som kan säljas till konsumenter i hela EU och

⁸ Se Riktlinjer för fondbolagens marknadsföring och information.

regelverket som styr produkten garanterar därför ett högt konsumentskydd bl.a. genom krav på fondens tillgångar, riskspridning och ändamålsenlig informationsgivning. Målgrupp av slutkunder för en värdepappersfond bör följaktligen anses vara den breda konsumentmarknaden men även professionella och jämbördiga motparter kan självklart tänkas använda produkten.

Förslag på skrivning gällande målgrupp:

Denna fond kan vara lämplig för sparare som planerar att behålla sin investering i minst [tidsperiod] och som är införstådd med att de pengar som placeras i fonden både kan öka och minska i värde och att det inte är säkert att hela det insatta kapitalet kan återfås. För att investera i fonden krävs ingen särskild förkunskap eller erfarenhet av värdepappersfonder eller finansiella marknader.

Löptid (p.5a-b)

För fonder bör anges att de inte har en förfallodag. Angående kravet att ange om Priip-produktutvecklaren har rätt att ensidigt säga upp Priip-produkten får det anses lämpligt att ange detta med en hänvisning till informationsbroschyren eftersom de fullständiga skrivningarna ofta är omfattande och därmed inte lämpar sig här.

Identifiering och förklaring av risker (p.6)

Motsvarande regler finns i dagens UCITS-faktablad men då under avsnittet risk. Samtidigt kan föreningen inte se att skrivningen kräver någon information i just detta avsnitt.

Övrig information (p.7)

Namnet på förvaringsinstitutet ska anges.

Det ska anges var och hur följande dokument kan hittas, på vilket eller vilka språk de är tillgängliga samt att de kan tillgås utan kostnad: Informationsbroschyr, Årsberättelse och Halvårsredogörelse.

Det ska anges var och hur övrig praktisk information kan nås, inklusive senaste NAV-kurs.

1.4. Avsnitt: "Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?" – Risk

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 3 (det som gäller risk):

1. I avsnittet "Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?" i faktabladet ska Priip-produktutvecklaren använda den metod för presentation av risk som anges i bilaga II, inkludera de tekniska aspekter för att beskriva den sammanfattande riskindikatorn som anges i bilaga III och följa de tekniska anvisningar, format och metoder för att beskriva resultatscenarier som finns i bilagorna IV och V.

2. I avsnittet "Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?" i faktabladet ska Priip-produktutvecklaren ange följande:

- a) Priip-produktens risknivå i form av en riskklass med hjälp av en sammanfattande riskindikator med sifferskalan 1–7.
- b) En uttrycklig hänvisning till eventuellt illikvida Priip-produkter eller Priip-produkter med likviditetsrisk av väsentlig betydelse enligt definitionen i bilaga II del 4, i form av en varning om detta i beskrivningen av den sammanfattande riskindikatorn.
- c) En redogörelse under den sammanfattande riskindikatorn som gör klart att om en Priip-produkt är i en annan valuta än den officiella valutan i den medlemsstat i vilken Priip-produkten säljs, kan avkastningen variera på grund av växelkursförändringar om den anges i den officiella valutan i den medlemsstat i vilken Priip-produkten säljs.
- d) En kortfattad beskrivning av Priip-produktens risk- och avkastningsprofil och, i lämpliga fall, en varning om att Priip-produktens risk kan vara betydligt högre än vad som framgår av den sammanfattande riskindikatorn om Priip-produkten inte hålls till förfall eller under den rekommenderade innehavstiden.
- e) För Priip-produkter för vilka det finns avtalade straffavgifter för förtida inlösen eller långa uppsägningstider för avveckling av investeringen, en hänvisning till relevanta underliggande villkor i avsnittet ”Hur länge bör jag behålla investeringsprodukten och kan jag ta ut pengar i förtid?”
- f) Uppgift om möjlig maximal förlust och information om att investeringen kan gå förlorad om det saknas skydd eller om Priip-produktutvecklaren inte kan göra utbetalningar, att det kan krävas ytterligare inbetalningar utöver den ursprungliga investeringen och att den totala förlusten kan komma att överstiga den totala ursprungliga investeringen betydligt.

Enligt artikel 3.2.d i den delegerade förordningen ska en kortfattad beskrivning av Priip-produktens risk- och avkastningsprofil inkluderas, men ingen ledning ges i bilagorna gällande vilken information som ska anges. Föreningens bedömning är att de föreskrivna texterna i bilaga III och IV uppfyller detta krav.

Bedömning av marknadsrisk (bilaga II, del 1)

Övergripande regler för beräkning av marknadsrisk

Marknadsrisk ska mätas som volatilitet i årstakt, beräknad som VaR med ett 97,5-procentigt konfidensintervall under den rekommenderade innehavsperioden (om inte annat anges). Resultatet (VaR-ekvivalent volatilitet) ger MRM-klass enligt följande tabell (notera att de högt satta gränserna för högre klasser kommer att innebära att aktiefonder sannolikt hamnar i en lägre riskklass jämfört med dagens SRRI-redovisning i fondfaktabladen):

MRM-klass	VaR-ekvivalent volatilitet
1	< 0,5 %
2	≥ 0,5 % och < 5,0 %
3	≥ 5,0 % och < 12 %
4	≥ 12 % och < 20 %
5	≥ 20 % och < 30 %
6	≥ 30 % och < 80 %
7	≥ 80 %

Klassificering av produkten (Kategori 1-4)

Vilken metod fonden ska använda för att beräkna marknadsrisk beror på i vilken kategori fonden hamnar. Det kan finnas fonder som hamnar i kategori 1, ELTIF skulle kunna vara ett sådant exempel samt fonder som prissätts mindre regelbundet än månadsvis, och även fonder som hamnar i kategori 3, exempelvis fonder som till stor del investerar i tillgångar som inte ger avkastning till en konstant multipel.

De flesta värdepappers- och specialfonder hamnar dock i kategori 2 (p.5): "ger exponering utan hävstång mot priserna på underliggande investeringar" (eller en exponering med hävstång på underliggande investeringar som betalar ut en konstant multipel) samt har minst 2 års historisk avkastning alternativt har ett lämpligt jämförelseindex eller närmevärden som kan fungera som uppskattning för fondens avkastning⁹. Även fonder med instrument som innebär flera gångers hävstång mot underliggande investeringar bedöms rymmas i denna definition så länge exponeringen mot underliggande investeringar är linjär. Om det finns innehav som ger en icke linjär exponering mot underliggande investeringar bör kategori 3¹⁰ övervägas, dock bör då hänsyn tas till hur stor del av fonden dessa investeringar utgör. Kategori 2 ska beräkna marknadsriskmått (MRM) enligt följande:

Bestämning av MRM-klass för Priip-produkter i kategori 2 (p. 9-15)

Det är föreningens tolkning att man med "dagligen" (p.9) avser NAV-dagar.

Den (annualiserade) VaR-ekvivalenta volatiliteten bestämmer fondens MRM-klass och beräknas på daglig logaritmerad avkastning med 5 års historik. Finns ej historik kan exempelvis ett relevant marknadsindex användas. Finns ej 5 års data kan en kortare period användas (dock minst 2 år¹¹).

$$\text{VaR-ekvivalent volatilitet} = \{\sqrt{(3.842 - 2 * \text{VaR}_{\text{AVKASTNINGSFÖRDELNING}}) - 1.96}\} / \sqrt{T}$$

(T = den rekommenderade innehavstiden i år)

$$\text{VaR}_{\text{AVKASTNINGSFÖRDELNING}} = \sigma \sqrt{N} * (-1.96 + 0.474 * \mu_1 / \sqrt{N} - 0.0687 * \mu_2 / N + 0.146 * \mu_1^2 / N) - 0.5 \sigma^2 N$$

där

N är antalet handelsperioder under den rekommenderade innehavstiden.

σ , μ_1 , μ_2 är volatilitet, skevhet (skewness) respektive överdriven toppighet (kurtosis) mätt utifrån avkastningsdistributionen. Volatilitet, skevhet och överdriven toppighet beräknas utifrån uppmätta moment i distributionen av avkastningen enligt följande:

- Nollmomentet, M_0 , är antalet observationer under perioden i punkt 10
- Det första momentet, M_1 , är medelvärdet av alla observerade avkastningar i samplet
- Det andra M_2 , tredje M_3 och fjärde M_4 momenten definieras på sedvanligt sätt:

⁹ När jämförelseindex/proxy används ska dessa vara representativa för fonden och användandet ska dokumenteras.

¹⁰ Kategori 3 fonder beräknar MRN-klass enligt punkt 16-24 i bilaga II.

¹¹ Gäller dagligt handlade fonder. För vecko- resp. månadshandlade gäller 4 resp. 5 år.

$$M_2 = \sum_i (r_i - M_1)^2 / M_0,$$

$$M_3 = \sum_i (r_i - M_1)^3 / M_0,$$

$$M_4 = \sum_i (r_i - M_1)^4 / M_0,$$

där r_i är avkastningen mätt för den i :e perioden i avkastningshistoriken.

volatiliteten, σ , beräknas genom $\sqrt{M_2}$.

skevheten (skewness), μ_1 , motsvarar M_3 / σ^3 .

överdriven toppighet (kurtosis), μ_2 , motsvarar $M_4 / \sigma^4 - 3$.

Priip med särskilda avkastningsmål (p. 14)

Särskild beräkningsmodell ska användas för produkter som avser att nå avkastningsmål genom flexibla investeringar i olika tillgångsslag. Skrivningen är överensstämmande med CESR guidelines om SRRI för UCITS-fonder klassificerade som "total return funds". Fondbolagen bör kunna använda samma överväganden vid denna beräkning (fonder med särskilda avkastningsmål) som används vid klassning av fonder i UCITS-faktabladet (total return funds).

Priip med månatliga prisuppgifter

Enligt p. 15 ska Priip-produkter som bara har månatliga prisuppgifter flyttas upp en MRM-klass.

Kreditrisk (bilaga II, del 2)

Bilaga II del 2 inleds med generella krav, inklusive punkterna 34-35 som säger att en Priip ska beräkna kreditrisk för underliggande tillgångar (om exponeringen mot en underliggande tillgång är >10%). Det fortsätter med en kreditriskbedömning av Priip-produkten (och/eller dess underliggande tillgångar) som allokeras till en objektiv skala med kreditkvalitetssteg. Sedan ska kreditkvalitetsstegen konverteras till ett kreditriskmått enligt tabellen i punkt 45.

I teorin ska en fond göra ovanstående, men enligt punkt 44 ska även förmildrande faktorer för kreditrisk appliceras, exempelvis punkt 46, som anger att en Priip-produkt kan tilldelas kreditriskmått 1 om punkt 46 a-c är uppfyllda.

En Priip kan tilldelas kreditriskmålet 1 enligt punkt 46 om tillgångarna i fonden:

- a) under hela den återstående löptiden motsvarar Priip-produktens betalningsåtagande till sina investerare;
- b) innehas tillsammans med en tredje part på ett separerat konto på likvärdiga villkor som de som fastställs i UCITS-direktivet eller AIFM-direktivet; och
- c) inte under några omständigheter är tillgängliga för någon annan av produktutvecklarens fordringsägare enligt tillämplig lag.

Kriterierna uppfylls av värdepappersfonder och specialfonder varför dessa får kreditriskmålet 1 och behöver, i praktiken, inte beräkna kreditriskmått enligt punkterna 37-43.

Enligt JC Q&A¹² kan det förekomma fall där UCITS-fonder får en annan CRM-klass än 1. Exempel på när det skulle kunna förekomma anges vara vid exponering mot icke börshandlade derivat, OTC-derivat

¹² Methodology for assessing credit risk, Q7.

som inte clearas och andra tekniker för effektiv portföljförvaltning där dessa inte har tillräcklig säkerhet och står för tio procent eller mer av fondens tillgångar.

Aggregering av marknads- och kreditrisker till den sammanfattande riskindikatorn (bilaga II, del 3)

MRM-klass (marknadsrisken) avgör alltså, i de absolut flesta fallen, ensamt riskindikatorn för fonder, exempelvis får en fond med MRM-klass 5 den sammanfattande riskindikatorn 5.

Enligt punkt 52.a kan Priip-tillverkaren, om den bedömer att den framräknade riskindikatorn inte reflekterar produktens risk på ett adekvat sätt, välja att höja indikatorn. Beslutsprocessen för en sådan höjning ska dokumenteras. Detta kan vara problematiskt, man får ("may") men måste inte vilket kan ge en jämförelseproblematik. Föreningen anser inte det lämpligt att justera den framräknade riskindikatorn annat än i absoluta undantagsfall.

Översyn

Enligt artikel 15 bör en översyn av informationen göras när en ändring har avsevärd inverkan på informationen, och åtminstone var tolfte månad efter första publicering. Där specificeras (p. 2.b) att en översyn ska göras när kreditrisken och/eller marknadsrisken har förändrats så mycket att SRI byter riskklass. Vidare anges i bilaga II punkt 53 att fondbolaget ska övervaka beräkningarna och om MRN-klass¹³ ändras ska fondbolaget hänföra fonden till den MRN-klass som fonden hamnat i för en majoritet av "referenspunkter" under de fyra senaste månaderna.

Enligt punkt 55 ska MRN-klassen alltid ses över om fonden ändrar policy/strategi. Då ska en fullständig beräkning göras enligt de nya förutsättningarna (alltså ingen "tröghet" enligt p. 53 får beaktas).

Likviditetsrisk (bilaga II, del 4)

Punkt 56 anger kriterier för att en Priip-produkt ska anses ha en likviditetsrisk av väsentlig betydelse. Om produkten anses ha det ska följande text finnas med: "Du kan kanske inte enkelt sälja din produkt eller så kan du tvingas sälja den till ett pris som inverkar betydligt på hur mycket du får tillbaka."

Föreningen bedömer att punkt 56.a respektive 56.c inte träffar fond eftersom fondbolaget erbjuder regelbunden handel av fondandelar. Inte heller punkt 56.b ("när de underliggande investeringarnas genomsnittliga likviditetsprofil är betydligt lägre") torde träffa fond, men bör tas i beaktande då exempelvis dagligt handlade fonder investerar en stor del i fonder som handlas mer sällan.

Punkt 57 anger kriterier för att en Priip-produkt ska anses illikvid. Om produkten anses illikvid ska följande text finnas med: "Det kan hända att du inte kan lösa in investeringen i förtid.". Alternativt "Du kan behöva betala betydande extra kostnader för förtida inlösen."

Föreningen bedömer att punkt 57.a-c inte träffar fond eftersom:

- a) Fondbolaget erbjuder löpande handel av fondandelar.
- b, c) Fonderna erbjuder inlösen och vid tidig inlösen förekommer inte betydande begränsande villkor, inklusive betydande sanktioner.

¹³ Punkt 54 redogör för ändringar av CRN-klass.

Punkt 58 anger att en Priip ska anses likvid i alla andra fall, vilket därför får anses gälla för den absoluta majoriteten av fonder.

Presentation av den sammanfattande riskindikatorn (bilaga III)

Sammanfattande riskindikator

Presentationsformat

Riskenivån på fonden ska anges som fondens sammanfattande riskindikator på skala 1-7 och formatet ska vara enligt följande:

Ifyllningsanvisningar/Förklarande texter

Varningstriangeln

Inget sägs i regleringen om huruvida varningstriangeln är villkorad någon specifik egenskap i produkten. Det är föreningens tolkning att triangeln är en del av mallen och således obligatorisk.

Rekommenderad innehavsperiod

Enligt punkt 3 är följande text obligatorisk och ska placeras direkt efter riskskalan: "Riskindikatorn utgår från att du behåller produkten [fram till den/ i x år (om det inte finns någon angiven förfallodag)]".

För fonder blir det antal år, alltså rekommenderad innehavsperiod för fonden.

Ovanstående information ska efterföljas av en varning, i följande fall:

- *Om avvikande (kortare) innehavsperiod innebär betydligt högre risk*
Enligt punkt 3.a och mallen ovan ska följande text inkluderas om en annan innehavsperiod medför en betydligt högre risk: "Den faktiska risken kan variera avsevärt om du löser in investeringen i förtid och kan innebära att du får mindre tillbaka.". Texten är något svårtolkad eftersom punkt 3.a använder "annan" medan varningstexten använder "förtid". Texten verkar vara anpassad för förtida inlösen av exempelvis strukturerade produkter.
- *Om likviditetsrisk av väsentlig betydelse förekommer/Priipp-produkten är illikvid*
Texterna i mallen ovan avser likviditetsrisk och hänvisar till punkt 3. b-c i denna bilaga. Begreppen som används definieras i sin tur i bilaga II punkterna 56-57. Se avsnittet om "Likviditetsrisk" ovan i vägledningen om när en Priip-produkt ska anses ha en likviditetsrisk av väsentlig betydelse/ska anses illikvid.

Beskrivande förklaring

Syftet med sammanfattande riskindikator och underliggande risker

Enligt punkt 2 ska den förklarande texten som följer efter sammanfattande riskindikator, översiktligt förklara syftet med sammanfattande riskindikator samt underliggande risker. Texten i "Element A" ska användas:

"Den sammanfattande riskindikatorn ger en vägledning om risknivån för denna produkt jämfört med andra produkter. Den visar hur troligt det är att produkten kommer att sjunka i värde på grund av marknadsutvecklingen eller på grund av att vi inte kan betala dig."

För fonder är det föreningens bedömning att "eller på grund av att vi inte kan betala dig", kan exkluderas eftersom fonden alltid kan betala ut värdet för en fondandel.

Därefter ska texten i "Element B" komma:

"Vi har klassificerat produkten som [1/2/3/4/5/6/7] av 7, dvs. [1 = "den lägsta riskklassen" / 2 = "en låg riskklass" / 3 = "en medellåg riskklass" / 4 = "en medelriskklass" / 5 = "en medelhög riskklass" / 6 = "den näst högsta riskklassen" / 7 = "den högsta riskklassen"]"

Exempelvis för en fond med sammanfattande riskindikator 5: "Vi har klassificerat produkten som 5 av 7, dvs. en medelhög riskklass. "

Dessutom ska en kort förklaring av klassificeringen av produkten, på enkelt språk och med max 300 tecken, anges. Följande exempel på text anges under punkt 7:

"Exempel på förklaring: Här bedöms de eventuella förlusterna till följd av framtida resultat ligga på en [1 = "mycket låg nivå" / 2 = "låg nivå" / 3 = "medellåg nivå" / 4 = "medelnivå" / 5 = "medelhög nivå" / 6 = "hög nivå" / 7 = "mycket hög nivå"] och [1, 2 = "det är mycket osannolikt att dåliga marknadsförhållanden kommer att" / 3 = "det är osannolikt att dåliga marknadsförhållanden kommer att" / 4 = "dåliga marknadsförhållanden kan" / 5 = "dåliga marknadsförhållanden kommer sannolikt att" / 6 = "det är mycket sannolikt att dåliga marknadsförhållanden kommer att"] påverka [vår] [] förmåga [X] att betala dig]."

Enligt ovanstående exempel blir texten för en fond i riskklass 5: "Här bedöms de eventuella förlusterna till följd av framtida resultat ligga på en medelhög nivå och dåliga marknadsförhållanden kommer sannolikt att påverka fondbolagets förmåga att betala dig."

Ovanstående text anges i regleringen endast som exempel varför det står fondbolaget fritt att själv förklara klassificeringen. För en fond med sammanfattande riskindikator 5 skulle följande text kunna anges i stället: "Det betyder att fonden har medelhög risk för upp- och nedgångar i andelsvärdet. Indikatorn speglar framför allt upp- och nedgångar i de aktier fonden placerat i."

Enligt punkt 4 ska Element C-J anges i den förklarande texten, om så är tillämpligt:

- Valutarisk

Enligt punkt 4.a.i ska, i tillämpliga fall, följande text inkluderas (i fet stil): C: **"Var uppmärksam på valutarisk. Du kommer att få betalningar i en annan valuta. Den slutliga avkastningen beror därför på växelkursen mellan de två valutorna. Denna risk beaktas inte i indikatorn ovan."**

Enligt artikel 3.2.c i den delegerade förordningen ska det förklaras för investeraren att: om en Priip-produkt är i en annan valuta än den officiella valutan i den medlemsstat i vilken Priip-produkten säljs, kan avkastningen variera på grund av växelkursförändringar om den anges i den officiella valutan i den medlemsstat i vilken Priip-produkten säljs.

Ovanstående är ej relevant för fonder denominerade i SEK som säljs i Sverige. För fonder denominerade i en valuta (t.ex. i Euro) och som marknadsförs i ett land där valutan inte är densamma som produkten är denominerad i (t.ex. i Sverige) kan det bli aktuellt med ovanstående information.

Eventuellt skulle man kunna hävda att man i ovanstående exempel (Euro-fond i Sverige) kan slippa det om utbetalningen (avräkningsnotan) är i Euro. Problemet är dock att artikel 3.2.c i den delegerade förordningen inte nämner utbetalningsvaluta utan i stället valuta i marknadsföringslandet. För fonder blir detta ett problem eftersom varningstexten blir marknadsföringsberoende och inte produktberoende, vilket alltså innebär att samma produkt kan behöva ha texten i ett land (Sverige) men ska inte ha den i ett annat (Euro-) land).

- Skyldighet för investeraren att skjuta till ytterligare kapital

Punkt 4.a.ii (element D) är ej relevant för fonder.

- Risk som inte fångas av sammanfattande riskindikator

Enligt punkt 4.b ska, i förekommande fall, en beskrivning av risker av väsentlig betydelse för Priip-produkten som inte kan beaktas i tillfredsställande grad i den sammanfattande riskindikatorn anges. Ingen text anges (element E) utan varje fond utformar en text på maximalt 200 tecken.

Föreningens bedömning är att fonderna inte kan föra riktigt samma resonemang som för UCITS-faktablad. Då handlade det om att beskriva och jämföra fonder mot andra fonder medan Priip-faktablad bör ta hänsyn till att jämförelsen även ska fungera gentemot andra Priip-produkter. Dessutom är utrymmet knappt. Det är viktigt att fondbolaget funderar över vilka risker som är relevanta och att listan inte endast blir en uppräkningslista över allt "dåligt" som kan ske. Identifieringen och förklaringen av dessa risker ska överensstämma med fondbolagets normala processer och system för riskhantering. När fondens volatilitet analyseras för de senaste fem åren kommer det troligen att kunna identifieras vilka risker som omfattas av indikatorn och vilka som faller utanför. Typiska risker som kan falla utanför kan

vara kreditrisker, likviditetsrisker¹⁴, motpartsrisker¹⁵, operativa risker och påverkan av finansiell teknik (exempelvis derivat).

- *Garantier/avsaknad av kapitalskydd mot marknadsrisk/kreditrisk*

Punkt 4.c.i och 4.c.ii skulle kunna komma ifråga för ett fåtal fonder, de med någon form av metoder för kapitalskydd. I så fall ska de använda lämplig text från element F eller G.

Punkt 4.c.iii anger att produkter som inte har något kapitalskydd mot marknadsrisk ska inkludera följande text (enligt Element H):

”Denna produkt innehåller inte något skydd mot framtida marknadsresultat. Du kan därför förlora hela eller delar av din investering.”

Denna text får anses tillämplig för den absoluta majoriteten av fonder.

Punkt 4.c.iv anger att produkter som inte har något kapitalskydd mot kreditrisk ska inkludera följande text:

I: ”Om vi inte kan betala dig vad vi är skyldiga kan du förlora hela din investering.” Bedöms inte träffa fond eftersom fondens tillgångar hålls separerade från fondbolaget. Fonder har också kreditriskmått 1 (se avsnitt om kreditrisk ovan).

Punkt 4.c.v anger att det ska förklaras hur begränsningarna fungerar, om skyddet mot kreditrisk är begränsat. Följande text ska användas:

J: ”Du kan dock omfattas av ett konsumentskyddssystem (se avsnittet ”Vad händer om vi inte kan betala dig?”). Indikatorn som visas ovan tar inte hänsyn till detta skydd.”

Bedöms inte träffa fond eftersom fonder inte omfattas av konsumentskyddssystem som ex. insättningsgaranti.

1.5. Avsnitt: ”Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?” – Resultatscenarier

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 3 (det som gäller avkastning):

1. I avsnittet ”Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?” i faktabladet ska Priip-produktutvecklaren använda den metod för presentation av risk som anges i bilaga II, inkludera de tekniska aspekter för att beskriva den sammanfattande riskindikatorn som anges i bilaga III och följa de tekniska anvisningar, format och metoder för att beskriva resultatscenarier som finns i bilagorna IV och V.

3. Priip-produktutvecklare ska inkludera fyra lämpliga resultatscenarier på det sätt som beskrivs i bilaga V i avsnittet ”Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?” i faktabladet. De fyra

¹⁴ Obs att fonder här jämförs med t.ex. strukturerade produkter vilket innebär att de flesta fonder inte kommer att ha med de standardiserade texterna om likviditetsrisk.

¹⁵ Exempelvis bör indexfonder här ta upp de fall där metoden som används för att följa index påverkar motpartsexponeringen (Esma 2014/937SV).

resultatscenarierna ska vara ett stressscenario, ett negativt scenario, ett neutralt scenario och ett positivt scenario.

4. (Gäller försäkringsbaserade produkter och tas därför ej med här.)

5. (Gäller terminer m.m. och tas därför ej med här.)

Resultatscenarier (bilaga IV)

Antal scenarier

Fyra resultatscenarier (positivt, neutralt, negativt och stressscenario) ska visas.

Även minimum scenario ska visas (bilaga IV p.4), vilket specificeras i mallen (del 3 i bilaga V) och för fonder förväntas vara:

”Minimum: Det finns ingen garanterad minsta avkastning. Du kan förlora hela eller delar av din investering.

Beräkning av positivt, neutralt och negativt scenarievärde för den rekommenderade innehavstiden för kategori 2 produkter

Kategori 2 Priip (där nästan alla fonder återfinns, se avsnitt om marknadsrisk) delas upp i tre ”fall”¹⁶: Fonder med tillräcklig historisk data, fonder utan tillräcklig historisk data men med möjligheten att använda ett jämförelseindex och fonder utan tillräcklig historisk data och utan jämförelseindex eller jämförelseindex utan tillräcklig data eller övriga.

Fall 1. Fonder med tillräcklig historisk data

”Tillräcklig” = Längden på årlig (på varandra följande) historisk data för fonden ska vid beräkningstidpunkten vara >10 år och 5 år längre än den rekommenderade innehavsperioden (RHP).

Om RHP ≤ 5 år: Beräkningsperiod = de senaste 10 åren.

Om RHP > 5 år: Beräkningsperiod = RHP + 5 år.

Beräkningsmetod:

a) Identifiera (inom ovan angivna beräkningsperiod) antalet överlappande delintervall lika stora som RHP, som startar eller slutar under var och en av månaderna, inom perioden.

Detta resulterar i 61 delintervall (för en RHP på 5 år).

b) För fonder med en RHP > 1 år: Identifiera antalet överlappande delintervall lika stora eller kortare än RHP, men som är lika långa eller längre än 1 år, och som slutar vid slutet av ovan angivna beräkningsperiod.

Detta resulterar i 48 delintervall (för en RHP på 5 år).

c) För varje delintervall i a) och b), beräkna fondens avkastning enligt följande:

Avkastning avseende varje delintervalls längd, netto alla tillämpliga kostnader, inkl. all ev. utdelning återinvesterad.

För delintervall kortare än RHP, genom linjär transformation tillse att alla delintervall får jämförbar

¹⁶ I samtliga fall hänvisas i rubriken till punkt 1 i bilaga VIII där bl.a. UCITS och vissa AIF:er nämns.

längd.

Föreningen är osäker på vad begreppet ”linjär transformation” avser men antar att det betyder att för ett delintervall som är kortare än RHP ska avkastningen användas utan extrapolering. Detta bekräftas också i JC Q&A¹⁷.

Positivt scenario: Det bästa delintervallet när alla delintervall i a) rankas.

Neutralt scenario: Median delintervallet när alla delintervall i a) rankas.

Negativt scenario: Det sämsta delintervallet när alla delintervall i a) och b) rankas.

Fall 2. Fonder utan tillräcklig historisk data men med möjligheten att använda ett jämförelseindex

Dessa fonder ska göra beräkningen enligt Fall 1 (p. 6-11), men för perioder där fonden saknar data ska ett jämförelseindex (minus alla tillämpliga kostnader, fondens alltså) användas istället. Jämförelseindexet ska uppfylla kriterierna i bilaga VI punkt 16.

Fall 3. Fonder utan tillräcklig historisk data och utan jämförelseindex eller jämförelseindex utan tillräcklig data eller övriga.

Dessa fonder ska göra beräkningen enligt Fall 1 (p. 6-11), men för perioder där fonden eller jämförelseindexet som nämns i Fall 2 saknar data ska andra jämförelseindex¹⁸ användas. Alla tillgångsslag som fonden får investera mer än 25 % i eller underliggande tillgångar som utgör mer än 25 % av exponeringen ska tas med i beräkningen. Om ett sådant index inte finns ska en ”lämpligt närmevärde” (eng: proxy) användas. Används flera index ska dessa viktas ihop.

För kategori 2 fonder där det inte finns ett lämpligt jämförelseindex eller närmevärde med tillräcklig historisk data (se ”tillräcklig” för Fall 1-fonder ovan) ska resultatscenarierna beräknas enligt punkterna 21-27 (bilaga IV) och därvid använda 15 års historik.

Beräkning av stressscenario för kategori 2 fonder

Det är föreningens tolkning att nedanstående beräkning ska göras på fem års historik.

- a) Identifiera ett delintervall av längden w som motsvarar följande intervaller:

	1 år	> 1 år
Dagliga priser	21	63
Veckovisa priser	8	16
Månatliga priser	6	12

¹⁷ Avsnitt ”Performance scenarios” Q9.

¹⁸ Reglerade enl. (EU) 2016/1011.

- b) För varje delintervall av längden w identifiera historiska lognormala avkastningar r_t där $t = t_1, t_2, \dots, t_w$.
- c) Mät volatiliteten baserat på formeln nedan från och med $t_i = t_1$ rullande fram till $t_i = t_{H-w+1}$ där H är antalet historiska observationer i perioden:

$$w_{ti} \sigma_S = \sqrt{\frac{\sum_{t_i}^{t_{i+w-1}} \left(r_{t_i} - \frac{t_{i+w-1} - t_i}{t_{i+w-1} - t_i} M_1 \right)^2}{M_w}}$$

där M_w är antalet observationer under delintervallet och $\frac{t_{i+w-1} - t_i}{t_{i+w-1} - t_i} M_1$ är medelvärdet av alla historiska lognormala avkastningar under motsvarande delintervall.

Det bör, enligt föreningen, ge $N-w$ framräknade volatilitetsresultat som används för beräkningen i nästa steg.

- d) Beräkna det värde som motsvarar den 99:e percentilen för 1 år och den 95:e percentilen för övriga innehavstider. Detta värde ska vara den stressade volatiliteten $^w \sigma_S$.

För Priip-produkter i kategori 2 ska de förväntade värdena vid slutet av den rekommenderade innehavstiden för stressscenariet vara:

$$Scenario_{Stress} = e^{\left[w_{\sigma_S} \cdot \sqrt{N} \cdot \left(z_{\alpha} + \left[\frac{(z_{\alpha}^2 - 1)}{6} \right] \cdot \frac{\mu_1}{\sqrt{N}} + \left[\frac{(z_{\alpha}^3 - 3z_{\alpha})}{24} \right] \cdot \frac{\mu_2}{N} - \left[\frac{(2z_{\alpha}^3 - 5z_{\alpha})}{36} \right] \cdot \frac{\mu_1^2}{N} \right) - 0.5 w_{\sigma_S}^2 N \right]}$$

Där:

- N är antalet handelsperioder i den rekommenderade innehavstiden, och där de andra variablerna definieras i bilaga II punkt 12.

- z_{α} är ett verkligt utvalt värde av Priip-produkten vid den yttersta percentil som motsvarar 1 % för 1 år och 5 % för övriga innehavstider.

Det bör enligt föreningen vara $z_{\alpha} = -2,3263$ för 1%, respektive $z_{\alpha} = -1,6649$ för 5%.

$Scenario_{Stress}$ ger alltså värdet vid slutet av perioden och för att få fram avkastningen för det stressade scenariet tas ($Scenario_{Stress} - 1$)

Värdet på stressscenariet som visas får inte vara bättre än det negativa scenariot.

Beräkning av scenarievärden för mellanliggande innehavstider (p. 32-38)

Produkter med en rekommenderad innehavsperiod ≤ 1 år ska inte visa mellanliggande innehavstider.

Produkter med en rekommenderad innehavsperiod på mellan 1 och 10 år¹⁹ ska redovisa avkastning för 2 olika perioder: efter 1 år samt efter rekommenderad innehavstid.

Produkter med en rekommenderad innehavsperiod på 10 år eller mer ska redovisa avkastning för 3 perioder: efter 1 år, efter RHP/2 samt efter RHP.

Det betyder att de flesta fonder behöver redovisa 1 år samt RHP i tabellen.

För kategori 2-produkter²⁰ ska de tre huvudscenarierna beräknas enligt bilaga IV punkterna 5-14 och med tidsperiod enligt punkt 6 men med resultatet för mellanliggande innehavstider. Detta resulterar i 109 delintervall (1 årsperioder för en fond med RHP på 5 år).

För stressscenariot ska formlerna i bilaga IV punkterna 18-19 med N = antal handelsperioder mellan start och slutet på mellanliggande period användas. Det är förenings tolkning att man läser ut ett nytt " w " i tabellen i p.18a samt byter till den 99:e percentilen i p.18d.

Inte heller här får resultatet för stressscenariot vara bättre än det negativa scenariot.

Allmänna krav

Resultatet ska (enligt p. 39) beräknas efter avdrag för alla relevanta kostnader enligt bilaga VI för presenterad innehavsperiod. Det bör, enligt föreningen, betyda att t.ex. avgifter för korttidshandel endast ska tas med i de fall de är relevanta i förhållande till innehavsperioden.

Avkastning i monetära termer ska (enligt bilaga VI p. 90-91) beräknas på insatt belopp avseende Euro 10 000 (för alla utom investeringsprodukter med regelbundna premier/betalningar). Om produkten har en annan valuta ska ett belopp med motsvarande magnitud användas, som är enkelt delbart med 1 000. För SEK-fonder bör 100 000 kr användas. Andra alternativ, t.ex. 97 000 eller 103 000, bedöms som sämre pedagogiskt sett samt kan behöva justeras om växelkursen SEK/EUR förändras.

Resultatscenarier ska presenteras i monetära termer och avrundas till närmaste 10 Euro (100 kr). Beloppet ska (enligt p. 42) vara summan av det investeraren skulle fått under innehavsperioden innefattande: belopp att utbetala vid innehavstidens slut och utbetalningar som skett innan innehavstidens slut (utbetalningar utan att anta att de återinvesterats).

Resultatscenarier ska även presenteras i procent som årlig genomsnittlig avkastning och beräknas med nettobehållning genom insatt belopp enligt följande formel (p. 44):

$(\text{Scenariovärde} / \text{Insatt belopp})^{(1/T)} - 1$, om $T > 1$.

T är längden på innehavsperioden i år.

Är rekommenderad innehavsperiod < 1 år ska procentsatsen reflektera den perioden och inte på årsbasis.

¹⁹ RHP på ≥ 10 år ska dessutom visa för halva perioden (avrundat upp till slutet av närmsta år). RHP ≤ 1 år ska inte visa mellanliggande innehavstider.

²⁰ Undantaget fonder enl. bilaga IV punkt 15 (utan jmf-index/tillräcklig data) se metod i bilaga IV punkt 37.

Fonder som saknar historik bör använda relevant jämförelseindex för beräkning (enligt samma resonemang som för riskberäkningen i bilaga II). Observera att man vid användande av jämförelseindex bör justera för fondens avgifter.

Översyn

Enligt artikel 15 bör en översyn av informationen göras när en ändring har avsevärd inverkan på informationen, och åtminstone var tolfte månad efter första publicering. Enligt artikel 15 punkt 2.c ska en översyn göras när avkastningen för det neutrala scenariot²¹ (uttryckt som årlig genomsnittlig avkastning) förändrats mer än 5 procentenheter. Baserat på resultatscenerierna på jämförelseindex/närmevärde, ska dess överensstämmelse med fondens mål bevakas. Enligt bilaga IV punkt 11 ska scenerierna beräknas minst månatligen.

Metod för presentation av resultatscenerier (bilaga V)

Allmänna presentationsspecifikationer

Resultatscenerierna ska presenteras på ett sätt som är korrekt, opartiskt, tydligt och inte vilseledande och som bör kunna förstås av en genomsnittlig icke-professionell investerare.

²¹ JC Q&A ("General topics" Fråga 6) förtydligar att detta gäller om åtminstone en av innehavsperioderna ändrats på detta sätt.

Presentation av resultatscenarier

Mall A: Engångsinvestering eller engångspremie betalas

Rekommenderad innehavstid:	[]			
Exempel på investering:	[10 000 euro]			
(i förekommande fall) Försäkringspremie:	[penningbelopp]			
	Om du [löser in] efter 1 år (i förekommande fall)	Om du [löser in] efter [] (i förekommande fall)	Om du [löser in] efter [] (i förekommande fall)	Om du [löser in] efter [] (i förekommande fall)
[Överlevnads] scenarier				
Minimum	[Penningbelopp] eller [Det finns ingen garanterad minsta avkastning [om du [löser in] inom [...år/månader/dagar]] (i förekommande fall). Du kan förlora hela eller delar av din investering [eller behöva göra fler betalningar för att täcka förluster] (i förekommande fall)]			
Stress	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	[] euro	[] euro	[] euro
	Genomsnittlig avkastning per år	[] %	[] %	[] %
Negativt	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	[] euro	[] euro	[] euro
	Genomsnittlig avkastning per år	[] %	[] %	[] %
Neutralt	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	[] euro	[] euro	[] euro
	Genomsnittlig avkastning per år	[] %	[] %	[] %
Positivt	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	[] euro	[] euro	[] euro
	Genomsnittlig avkastning per år	[] %	[] %	[] %

Det torde även vara tillåtet att använda Mall B: Återkommande investeringar, observera dock att det i så fall ska vara EUR 1000/år (eller för SEK-fonder: SEK 10 000/år).

Bilaga V punkt 3b anger (av relevans för fonder) att "Om det inte finns en garanterad minsta avkastning//ska beskrivande förklaringar läggas till för de relevanta innehavstiderna, där det anges att icke-professionella investerare kan förlora hela eller delar av det investerade beloppet." Föreskriven text anges i tabellmallen ovan: "Det finns ingen garanterad minsta avkastning. Du kan förlora hela eller delar av din investering."

Obligatoriska förklarande texter för en kategori 2 Priip är (enligt bilaga V p.3) element A, B, C, D och E²²:

²² Förutom vissa "Fall 3-fonder" enl. bilaga IV punkt 15, dessa ska ha en beskrivning enl. bilaga V punkt 6.

[Element A] I siffrorna ingår alla kostnader för själva produkten, (i förekommande fall) [men eventuellt inte alla kostnader som du betalar till din rådgivare eller distributör/och kostnaderna för din rådgivare eller distributör]. I siffrorna tas ingen hänsyn till din personliga beskattningssituation, som också kan påverka hur mycket du får tillbaka.

”i förekommande fall” i element A torde innebära att fonder behöver ha med ”men eventuellt inte alla kostnader som du betalar till din rådgivare eller distributör” eftersom fonden vanligtvis inte känner till dessa kostnader.

[Element B] Vad du får från denna produkt beror på framtida marknadsresultat. Den framtida marknadsutvecklingen är osäker och kan inte förutsägas exakt.

Texten i element B ska framgå tydligt ovanför tabellen.

[Element C] [De negativa, neutrala och positiva scenarierna visar det sämsta, det genomsnittliga och det bästa resultatet för [produkten/ett lämpligt jämförelseindex] under de senaste [x] åren.] (för Priip-produkter i kategori 2 utom när det gäller dem som avses i punkt 15 i bilaga IV) [De scenarier som visas bygger på tidigare resultat och på vissa antaganden] (för andra typer av Priip-produkter). Marknaderna kan utvecklas helt annorlunda i framtiden.

Texten i element C ska framgå tydligt ovanför tabellen.

[Element D] Stressscenariot visar vad du kan få tillbaka under extrema marknadsförhållanden.

[Element E] Detta scenario inträffade för en investering [infoga hänvisning till jämförelseindex i tillämpliga fall] mellan [infoga datum i år].

Enligt punkt 5 (bilaga V) avser element E negativt, neutralt och positivt scenario, varför tidsperioden ska anges avseende dessa. Det finns, enligt föreningen, trots EC Q&A²³ i frågan, flera utestående frågor angående Element E: Ska det vara en text för varje period eftersom varje scenario ofta redovisar både 1 år och RHP? Q&A anger År-Månad medan den delegerade förordningen anger ”datum i år”. Om resultatet för negativt scenario har beräknats på en kortare period än RHP, ska den (kortare) perioden då redovisas trots att tabellen anger att det avser RHP? Vidare ska ”Detta scenario” användas vilket innebär att det inte framgår vilket scenario som avses och det finns inte utrymme för Element E i själva tabellen.

Föreningen använder följande tolkningar i medföljande exempelfaktablad:

Element E redovisas en gång per scenario (men ändras till ex. ”Det negativa scenariot...”) där perioden som redovisas avser det intervall inom vilket utfallet skedde.

Intervall redovisas i år (enligt [...] i Element E ovan).

Vidare anses det lämpligt att ange Element E i anslutning till Element C eftersom båda berör samma scenarier.

Bilaga V punkt 9 anger att om resultatscenarier endast visas för den rekommenderade innehavstiden ska detta tydligt förklaras enligt element F, i tillämpliga fall. Föreningen bedömer dock att texten i element F inte lämpar sig för att beskriva detta varför man i stället kan ange exempelvis följande:

”Resultatscenarier visas endast för den rekommenderade innehavstiden.”.

²³ Avsnitt ”Performance scenarios” Q6.

1.6. Avsnitt: "Vad händer om [namnet på Priip-produktutvecklaren] inte kan göra några utbetalningar?"

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 4

Priip-produktutvecklare ska inkludera följande information i avsnittet "Vad händer om [namnet på Priip-produktutvecklaren] inte kan göra några" utbetalningar? i faktabladet:

a) Uppgift om huruvida den icke-professionella investeraren kan drabbas av ekonomisk förlust om Priip-produktutvecklaren inte kan uppfylla sina åtaganden eller någon annan än Priip-produktutvecklaren inte kan uppfylla sina åtaganden, och i det sistnämnda fallet namnet på denna part.

b) Ett förtydligande av om den förlust som avses i a täcks av en kompensations- eller garantiordning för investerare och om det finns några begränsningar eller villkor för detta skydd.

Enligt artikel 4 ska fondbolaget beskriva vad som händer om fondbolaget inte kan göra några utbetalningar/inte kan uppfylla sina åtagande. Här bör fondbolag förklara förvaringsinstitutets funktion. Enligt artikel 4 b ska dessutom anges om denna förlust täcks av en kompensations-/garantiordning.

Förslag på skrivning/utkast:

Fondens tillgångar får enligt lag inte förvaras av fondbolaget. I stället måste varje fond ha ett särskilt förvaringsinstitut som tar hand om förvaringen av fondens tillgångar. I det fall fondbolaget skulle gå i konkurs tas förvaltningen av fonden över av förvaringsinstitutet. Det finns ingen annan kompensations- eller garantiordning för investerare i fonden.

1.7. Avsnitt: "Vilka är kostnaderna?"

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 5: 'Avsnittet "Vilka är kostnaderna?"

1. Följande ska tillämpas av Priip-produktutvecklare i avsnittet "Vilka är kostnaderna?" i faktabladet:

a) Den metod för beräkning av kostnader som beskrivs i bilaga VI.

b) När det gäller information om kostnader, tabellerna "Kostnader över tid" och "Kostnadssammansättning" i bilaga VII i enlighet med de relevanta tekniska anvisningarna i denna.

2. I tabellen "Kostnader över tid" under rubriken "Vilka är kostnaderna?" i faktabladet ska Priip-produktutvecklare närmare ange den sammanfattande kostnadsindikatorn för de totala aggregerade kostnaderna för Priip-produkten i form av en enda siffra som anger penningbelopp och procent för de olika tidsperioderna i bilaga VI.

En tydlig varning ska i tillämpliga fall läggas till angående de extra kostnader som kan tas ut av personer som ger råd om eller säljer Priip-produkterna.

3. I tabellen "Kostnadssammansättning" i avsnittet "Vilka är kostnaderna?" i faktabladet ska Priip-produktutvecklare ange sammanfattande indikatorer över följande kostnadstyper:

(a) Eventuella engångskostnader, till exempel tecknings- och inlösenkostnader.

(b) Eventuella återkommande kostnader, med åtskillnad mellan portföljtransaktionskostnader och övriga återkommande kostnader.

(c) Eventuella extra kostnader, till exempel resultatrelaterade avgifter eller särskilda vinstandelar (s.k. carried interest)."

4. Priip-produktutvecklare ska beskriva var och en av de enskilda kostnader som ingår i tabellen "Kostnadssammansättning" i avsnittet "Vilka är kostnaderna?" i faktabladet, enligt bilaga VII, och ska ange var och hur sådana kostnader kan skilja sig från de faktiska kostnader som kan uppkomma för den icke-professionella investeraren, och var och hur sådana kostnader kan ha sin grund i huruvida den icke-professionella investeraren väljer eller inte väljer vissa alternativ.

Metod för beräkning av kostnader (bilaga VI)

Förteckning över kostnader för investeringsfonder

Listan över kostnader som ska redovisas är i stort sett (se avvikelser nedan) överensstämmande med kostnader för UCITS-faktablad. Den stora skillnaden är att transaktionskostnader ingår här.

Engångskostnader (p.1-3)

Avser kostnader som betalas direkt av kunden alternativt dras av från insatt belopp innan fondandelar köps samt kostnader som betalas av spararen alternativt dras av vid försäljning av fondandelar.

Angående distributionsavgifter gäller att de ska anges om de är kända för fonden. Är distributionsavgifterna inte kända ska man redovisa den högsta av de möjliga kända distributionskostnaderna för den specifika Priip-produkten enligt punkt 3.a.

Återkommande kostnader (p. 4-5)

Avser kostnader som tas ur fonden. Uppräkningen är överensstämmande med UCITS-faktabladet, men skiljer sig åt genom att inga undantag anges (för UCITS-faktablad undantas ett antal kostnader enligt punkt 5.a i CESR/10-674, bl.a. transaktionskostnader och soft commissions).

Det kan vara värt att notera att för fonder som investerar i andra fonder ska (enl.(I)) den sammanfattande kostnadsindikatorn inkludera underliggande fonders sammanfattande kostnadsindikator justerat för ev. rabatter.

Extra kostnader (p. 6)

Här anges prestationsrelaterade avgifter samt särskilda vinstandelar (s.k. carried interest).

Beräkning av specifika typer av kostnader för investeringsfonder

Transaktionskostnader generellt (p. 7-23c)

Generellt ska transaktionskostnader beräknas på årsbasis baserat på ett genomsnitt för de tre senaste åren. Summan ska konverteras till en procentsats genom att divideras med den genomsnittliga fondförmögenheten under samma period (p.7-8)²⁴.

Ett minimi av explicita transaktionskostnader (enligt p.11a-b) ska redovisas. Det betyder att, oavsett metod, behöver fondbolaget dessutom hålla reda på de explicita transaktionskostnaderna. Om de totala transaktionskostnaderna (för de tre åren) blir negativa ska i stället de explicita kostnaderna i sin helhet redovisas som transaktionskostnader.

Om fonden har mekanismer för att skydda kvarvarande sparare mot transaktionskostnader i fonden kan beloppet som tillfaller dessa subtraheras från transaktionskostnaderna enligt punkt 11. Observera att punkt 11 c är problematisk ("Förmånen från utspädningsskyddet ska endast beaktas om den inte leder till att de totala transaktionskostnaderna blir lägre än de explicita transaktionskostnaderna"). Om ex. swing pricing kompenserar för explicita transaktionskostnader vore det konstigt om dessa inte fick dras bort.

Fonder fått möjlighet till undantag (p.23 b) från beräkningsreglerna för "faktiska transaktionskostnader" vilket betyder att det finns möjlighet att fram till 31 december 2024 använda beräkningar enligt punkt 21 (transaktionskostnader för nya Priip-produkter). Därför inleds här med dessa regler. Observera att när undantaget löper ut (1/1 2025) ska beräkningarna baseras på 3 års historik (dvs. 2022-2024), varför metoden för faktiska transaktionskostnader kan komma att behöva implementeras tidigare.

Samma undantag medges för fonder i fondförsäkring (p. 23 c).

Transaktionskostnader för nya Priip-produkter samt alla fonder enligt punkt 23 b-c (p.21)

Enligt transaktionskostnadsmetodologin för nya fonder ska²⁵ fonderna ta fram en uppskattad portföljomsättning för varje tillgångsklass (totalt 19 tillgångsklasser). För att få fram transaktionskostnaden för respektive tillgångsslag multipliceras sedan omsättningen med kostnaden enligt metoden i punkt 21 c:

Obligationer: omsättning x spread/2.

²⁴ Regleringen är något otydlig men det är föreningens tolkning att det är summan i kronor (transaktionskostnader) för 3 år/3 som ska divideras med genomsnittlig fondförmögenhet under motsvarande period och inte genomsnittet av procentsatserna för de 3 senaste åren.

²⁵ En alternativ metod är också möjlig där även faktiska transaktionskostnader delvis inkluderas.

Likviditet/aktier/börsnoterade derivat: omsättning x (spread/2 + explicita kostnader)²⁶.

OTC-tillgångar: omsättning x spread/2²⁷.

För att underlätta och främja jämförbarhet mellan fonder har ett europeiskt initiativ²⁸ för att standardisera spreadberäkningarna lanserats. (Föreningen distribuerar kontinuerligt dessa spread/2-kurser för respektive tillgångsklass till medlemmarna.)

Faktiska transaktionskostnader (p.12-18a)

Faktisk transaktionskostnad för varje transaktion ska beräknas som:

Fonden köper: (Nettoexekveringskurs – Ankomstkurs) x antal värdepapper

Fonden säljer: (Ankomstkurs – Nettoexekveringskurs) x antal värdepapper

Nettoexekveringskurs (p.13): Den realiserade nettoexekveringskurs = Kurs till vilken transaktionen exekveras inbegripet alla avgifter mm. i samband med transaktionen om dessa dras från Priip-produktens tillgångar.

Oklart: Ska kostnader dras ifrån eller läggas till exekveringspriset? När fonden köper blir det logiskt att lägga till dem (då blir de en del av TR-kostnaden), men om man gör motsvarande för när fonden säljer minskar ju TR-kostnaden. Mest logiskt borde vara att dra ifrån dem vid beräkningen när fonden säljer men reglerna skiljer ju inte sig åt för köp och försäljning.

Föreslagen tolkning:

Fonden köper: Nettoexekveringskurs = (Exekveringskurs + avgifter mm.)

Fonden säljer: Nettoexekveringskurs = (Exekveringskurs – avgifter mm.)

(Eller är det så att det inte går att säga något generellt, ibland är avgifter mm avdraget i det pris man får och ibland kommer de vid sidan av, det viktiga är att de kommer med som en TR-kostnad?)

Ankomstkurs (p. 14): Mid market price då ordern skickas till "en annan person".

En annan person: Föreningens tolkar det som någon extern (annan från Priip-tillverkaren/fonden/fondbolaget), alltså inte om förvaltaren ger en intern exekveringsfunktion ett uppdrag utan när den i sin tur ger en extern (mäklare) i uppdrag att handla.

För order som inte exekveras under samma dag som de skickas i väg (p.14):

Använd öppningspriset på exekveringsdagen

Finns ej öppningspris använd föregående stängningskurs.

Finns ej pris tillgängligt vid tidpunkten ordern skickades:

Använd den senast tillgängliga kursen,

finns inte det använd en motiverad oberoende kurs,

finns inte det använd dagens öppningskurs,

finns inte det använd föregående stängningskurs.

²⁶ Kostnaden kan även uppskattas med hjälp av jämförbar information.

²⁷ Vid fastställande av den observerade kostnaden får hänsyn tas till resultat i panelundersökningar.

²⁸ AFG, franska fondbolagens förening, utför beräkningarna.

När en order exekveras utan att skickas till en annan person ska ankomstkurs vara mid market price vid tidpunkten då transaktionen exekverades.

Finns inte information om när ordern vidarebefordrades eller priset vid den tidpunkten inte är tillgängligt (p.15):

Använd en motiverad oberoende kurs,
finns inte det använd dagens öppningskurs,
finns inte det använd föregående stängningskurs.

Det är föreningens tolkning att även om det finns prioritetsordning i p.14-15 (det först nämnda alternativet är "bättre" än det andra osv.) så finns det inga regler om under vilka villkor man kan anse sig ha tillgång till ett visst pris och att det är rimligt att även en cost-benefit analys vägs in.

Ankomstkurs för optioner, derivat mm (p.16)

Standardiserade & regelbunden handel: mid market

Ej std men linjära & ingen pristransparens av instrumentet: Använd underliggande

Ej linjära instrument: Skillnad mellan pris och verkligt värde (eng: fair value) (enl. p.36-46)

Enligt punkt 17 ska ankomstkurs för valutaväxling utgöras av rimlig uppskattning och får inte baseras på en motpart även om fonden enbart handlar med en motpart. Det är föreningens tolkning att det kan förekomma valutahandel där OTC-regelverket (p.18a) kan tillämpas.

Enligt punkt 18 ska ordrar som exekveras vid en förutbestämd tidpunkt beräknas vid den förutbestämda tidpunkten även om ordena har vidarebefordrats före. Det är föreningens uppfattning att det är vanligt att denna typ av order kan behöva (del-)exekveras innan förutbestämd tidpunkt för att hinna bli klar. I dessa fall bör, enligt föreningen, tidpunkten då handeln inleds ("first fill") användas som tidpunkt för ankomstkurs, vilket också får anses rimligt eftersom det är först då handeln kan börja påverka priset.

Vidare ska ordrar som "initialt lämnas i en auktion" beräkna ankomstkurs som mid-price omedelbart före auktionen.

Faktiska transaktionskostnader: Transaktioner som exekveras på OTC-basis (p. 18 a)

Transaktioner som görs OTC ska inte beräknas enligt punkterna 12-16 utan istället enligt följande:

- a) När exekvering skett efter att köp-och säljkurser hämtats från fler än en potentiell motpart ska ankomstkurs bestämmas som:
mid-price av best bid och best offer (om bid < offer)
bid vid försäljning eller offer vid köp (om bid > offer)
- b) När exekvering skett utan att både köp-och säljkurser hämtats:
Antal instrument x half spread.
Half spread tas från en sammansättning av marknadsaktuella köp- och säljbud
(om ej tillgängligt: från tidigare transaktioner alt. 3:e part data)

Detta bör, enligt föreningen, gälla även de transaktioner som till slut faktiskt handlas/clearas på "börs" eftersom det handlar om hur informationen om kurserna tillhandahålls/marknadens funktionssätt och detta är oberoende av om transaktionen till slut exekveras/clearas på en marknadsplats eller inte. Vidare är det av samma skäl, enligt föreningen, inte ett tillräckligt skäl att avfärda OTC-metoden enbart för att tillgången är upptagen till handel på en marknadsplats. Angående prioriteringsordning gör föreningen samma tolkning här som under p.14-15 ovan.

Lågt antal transaktioner och andra liknande fall

Fonder kan (p.21 b) använda metoden för nya Priip-produkter i stället för faktiska om ett av följande villkor är uppfyllda:

- Fonden gjorde väldigt få transaktioner under de senaste tre åren.
- Det totala värdet av transaktionerna utgjorde en väldigt liten procentuell andel av fondens värde.
- Den uppskattade transaktionskostnaderna är inte signifikanta i förhållande till de totala kostnaderna.

Kommentar: Svårt att tolka ”väldigt få/ väldigt liten procentuell andel / inte signifikanta”. Det är dessutom frivilligt att avvika (”kan” beräknas). Vägledning om detta har utlovats på nivå 3.

Övrigt om transaktionskostnader

Ingen information finns om beräkning av transaktionskostnader vid ex. emissioner. Det är föreningens tolkning att det i dessa fall inte kan beräknas någon implicit transaktionskostnad, vilket också har bekräftats i Q&A²⁹.

Det framgår inte tydligt hur transaktionskostnader för underliggande fonder ska redovisas i tabell 2, men det är enligt föreningen att rekommendera att dessa summeras upp i fondens transaktionskostnader. Det är att föredra om transaktionskostnader, som är ett mer teoretiskt kostnadsmått, särskiljs från förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader.

Det bör noteras att transaktionskostnaderna, liksom faktabladet i övrigt, är förköpsinformation. Det innebär att även om regelverket föreskriver beräkning på 3 års genomsnitt bör resultatet utvärderas m.h.t. artikel 15.2 samt p.81 som anger att det inte får vara vilseledande och att hänsyn ska tas till väsentliga förändringar.

Resultatrelaterade avgifter (p. 24)

Beräkna avgifterna genom att ta 5 års faktiska kostnader och räkna om till årligt genomsnitt i procent.

För fonder som inte har 5 års historik: använd den historik som finns och komplettera med en estimering av fondens avkastning. Gör en beräkning av avgifterna för den estimerade perioden så att total period blir 5 år och räkna om till årlig genomsnittlig procentuell avgift.

För nya fonder: Använd bruttoavkastning från en jämförbar fond/jämförelsegrupp och applicera fondens avgiftsmodell under 5 år och räkna om till årlig genomsnittlig procentuell avgift.

Särskilda vinstandelar (s.k. carried interest)

Ej relevant för fonder.

Sammanfattande kostnadsindikatorer och kostnadernas sammanlagda effekt

Aggregerade kostnadssiffror som ska inkluderas i tabell 1 “Kostnader över tid” (p. 61-63)

²⁹ JC Q&A ”Other Q&A on transaction cost related issues”, Fråga 10 anger att vid IPO:s ska offer price = arrival price vilket bör ge att den implicita transaktionskostnaden bli noll.

Totala kostnader är alla kostnader som är kända för fondbolaget, inklusive inlösenavgifter om tillämpligt, för relevant innehavsperiod, och ska beräknas som:

Summan av insättnings- och uttagsavgifter plus återkommande kostnader plus prestationsbaserade kostnader för en engångsinsättning på 100 000 kr.

Aggregerade sammanfattande kostnadsindikatorer ska beräknas enligt följande (p.70-72):

Översiktligt går det ut på att räkna fram, baserat på en investering på 100 000 kronor, skillnaden mellan fondens årliga genomsnittliga procentuella avkastning ("r") för den rekommenderade innehavsperioden med hänsyn tagen till alla kostnader och motsvarande avkastning för samma investering utan kostnader ("i").

Obs enligt punkt 72 b kan kostnader som kan uttryckas i en konstant procentsats av fondens värde utelämnas från beräkningen ovan och i stället adderas till "i" i procent i efterhand ($i = r + \text{totala kostnader i } \%$).

Skillnaden mellan "i" och "r" ska redovisas som årliga kostnadseffekter i tabell 1. Avkastningen som ska användas vid beräkningarna är avkastningen vid ett neutralt resultatscenario för RHP respektive 0% avkastning avseende redovisningen för 1 år eller mindre (enligt bilaga IV p.71 a-b)

Angående beräkningen över flera år (RHP, kolumn 2 i tabell 1) är det föreningens tolkning att beräkningarna bör ske enligt följande (för en fond med RHP 5år):

Totala kostnader (i kr): $(100\,000 * (1+i)^5) - (100\,000 * (1+r)^5)$

Beloppet förs sedan in i tabellen.

Årliga kostnadseffekter (i %): "i" – "r"

Procentsatsen förs sedan in i tabellen.

Generella krav för tabell 1

Avseende vilka innehavsperioder (kolumner) som ska visas anges (p. 90):

Fondens RHP ≤ 1 år: Enbart RHP tas med

Fondens RHP > 1 år & < 10 år: 1 år samt RHP tas med

Fondens RHP ≥ 10 år: 1 år, RHP/2 samt RHP tas med

Sammanfattande kostnadsindikatorer per typ av kostnad som ska ingå i tabell 2

"Kostnadssammansättning" (p. 64-68)

Insättnings- och inlösenavgifter ska redovisas i monetära enheter avseende 1 års innehav (eller kortare om RHP är kortare) beräknade på 0 % avkastning.

Transaktionskostnader ska redovisas i monetära enheter avseende 1 års innehav (eller kortare om RHP är kortare) beräknade på 0 % avkastning.

Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader ska redovisas i monetära enheter avseende 1 års innehav (eller kortare om RHP är kortare) beräknade på 0 % avkastning. Kostnader som avses här är: Totala kostnader – (engångskostnader + transaktionskostnader + resultatrelaterade avgifter).

Prestationsbaserade avgifter ska redovisas i monetära enheter avseende 1 års innehav (eller kortare om RHP är kortare) beräknade på 0 % avkastning.

Det är föreningens tolkning att ovanstående instruktioner avser den högra kolumnen i tabell 2 (den är i monetära termer och ska beräknas på 100 000 kr) och att "1 års innehav" syftar till att få samstämmighet med kostnadsredovisningen enligt MiFID. Vidare tolkas "0 % avkastning" endast i ljuset av att tidigare regler angav att man skulle räkna på avkastningen för neutralt resultatscenario. Det betyder att transaktionskostnader resp. prestationsbaserade avgifter beräknas (enligt avsnitt "Beräkning av specifika typer av kostnader för investeringsfonder" ovan) på genomsnittet för de tre resp. fem senaste åren. Vidare ska Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader avse det senaste året (se i mallen för tabell 2 i bilaga VII).

Mittenkolumnen i tabell 2 innehåller beskrivningar av avgiften samt en procentsats för avgiften. Beskrivningen/beräkningarna bör, enligt föreningen, följa samma principer som för den monetära redovisningen/beräkningarna i höger kolumn.

Koppling mellan tabell 1 och tabell 2

Tabell 2 avser att vara en specifikation av tabell 1³⁰. Kronbeloppen i tabell 2 (Rubrik "Om du löser in efter 1 år") ska vid en summering överensstämma med tabell 1, kolumn 1 (Rubriker "Om du löser in efter 1 år"/"Totala kostnader"). Även procentsatserna i de förklarande texterna i tabell 2 ska vid en summering överensstämma med tabell 1, kolumn 1 (Rubriker "Om du löser in efter 1 år"/"Årliga kostnadseffekter"), bortsett från resultatrelaterade avgifter.

Allmänna krav

Enligt punkterna 90-91 ska den monetära kostnadsredovisningen för fonder avse en investering på 10 000 Euro. Om fonden har en annan valuta ska ett belopp med motsvarande magnitud användas, som är enkelt delbart med 1 000. För SEK-fonder bör 100 000 kr användas (andra alternativ som t.ex. 90 000 eller 110 000, bedöms som sämre pedagogiskt samt att de kan behöva justeras om växelkursen SEK/EUR förändras).

Om en typ av kostnad täcks av två eller fler kostnadstyper i regelverket ska den endast tas med en gång i beräkningen av indikatorerna (ratios) som baserar sig på kostnaderna (p. 77).

Kostnadsredovisning i monetära enheter ska avrundas till närmsta Euro (10-tal kronor). Vidare anges att redovisning i procent ska uttryckas med en decimal (p. 78), men här är regelverket, enligt föreningen, motstridigt eftersom p. 88 samtidigt anger att för nya Priip-produkter behöver endast en decimal användas om två decimaler sannolikt skulle ge investerarna en falsk bild av exakthet.

Kostnadstalen ska beräknas minst en gång per år och ska baseras på de senaste kostnadsberäkningarna enligt fondbolaget och bedömas på grundval av principen om att alla skatter ingår. Kostnaderna ska beräknas retroaktivt, förutom för första beräkningen för nya fonder och om inte annat anges. Anses det olämpligt att använda retroaktiva siffror, ex. vid väsentliga ändringar, kan en uppskattning göras (p. 79-81). Vidare nämns (p.82) att siffrorna ska baseras på kostnadsberäkningar som bedöms lämpliga för syftet, exempelvis från senaste årsberättelsen.

³⁰ JC Q&A Avsnitt "Presentation of costs" Q12.

Information om kostnadsprocentsatser avseende föregående år/perioder ska offentliggöras på en plats som i faktabladet anges som allmän källa för ytterligare information (p. 83). Det framgår inte hur långt tillbaka denna dokumentation måste sträcka sig.

Underliggande fonders kostnader ska viktas ihop med hänsyn till den andel av fondförmögenheten de utgör vid relevant datum (p. 84).

Beräkningsmetod för nya Priip-produkter (p. 85-89)

Nystartade fonder ska använda ett estimat baserat på jämförbar fond/jämförelsegrupp. Fondbolaget ska korrektheten utvärderas och bedöma när det är lämpligt att gå över till redovisning av faktiska kostnader för fonden (senast 12 månader efter att fonden började säljas ska estimatets korrekthet utvärderas genom att beräkna en retroaktiv siffra).

Översyn

Enligt punkt 81 ska beräkningarna göras minst en gång per år och baseras på historisk information. Om detta bedöms olämpligt pga. materiella förändringar ska ex-ante uppskattningar istället göras och användas tills beräkningarna baserade på historisk data bedöms representativa.

Presentation av kostnader (bilaga VII)

Det är inte uppenbart att texterna i bilaga VII är obligatoriska, men det är föreningens bedömning att texterna är obligatoriska.

Direkt efter rubriken "Vilka är kostnaderna" ska följande varning inkluderas:

"Den person som ger dig råd om eller säljer produkten kan ta ut andra kostnader. Om så är fallet ska personen i fråga informera dig om dessa kostnader och om hur de påverkar din investering."

Efter diskussion³¹ med Svensk försäkring enades vi om att fonder som avses distribueras via fondförsäkring bör lägga till följande text: "Om fonden ingår som en del i en annan produkt, t.ex. fondförsäkring, kan det tillkomma andra kostnader för den produkten."

Kostnad över tid (Tabell 1³²)

Priip-tillverkaren ska använda sig av följande rubriker, beskrivningar och tabell, där värdena beräknas enligt bilaga VI punkterna 61 och 62 och RHP enligt punkt 90:

"Kostnader över tid"

Tabellerna visar de belopp som tas från din investering för att täcka olika typer av kostnader. Beloppens storlek beror på hur mycket du investerar, hur länge du innehar produkten [och hur din produkt presterar (i förekommande fall)]. Beloppen som visas här är baserade på ett exempel på investeringsbelopp och olika möjliga investeringsperioder.

³¹ Se vidare under avsnitt 3. Särskild information om fond som underliggande investeringsalternativ.

³² För alla Priip-produkter utom MOP enl. artikel 13 b samt autocallables.

Vi har antagit följande:

- [Det första året] får du tillbaka det belopp som du investerat (0 % årlig avkastning). [För de andra innehavstiderna har vi antagit att produkten presterar i enlighet med vad som visas i det neutrala scenariot.]

- [10 000 euro/1 000 euro per år] investeras.”.

	Om du [löser in] efter 1 år (i förekommande fall)	Om du [löser in] efter [1/2 rekommenderad innehavstid] (i förekommande fall)	Om du [löser in] efter [rekommenderad innehavstid]
Totala kostnader	[] euro	[] euro	[] euro
Årliga kostnadseffekter (*)	[] %	[] % varje år	[] % varje år

(*) ”Detta illustrerar hur kostnader minskar din avkastning varje år under innehavstiden. Det visar till exempel att om du löser in vid den rekommenderade innehavstiden beräknas din genomsnittliga avkastning per år bli [] % före kostnader och [] % efter kostnader.”

(I förekommande fall): ”Som ersättning för sina tjänster kan personen som säljer produkten till dig komma att erhålla en del av de kostnader som du betalar till oss. (I förekommande fall) [Du kommer att få information om beloppet].”

(I förekommande fall): ”Dessa siffror inbegriper den högsta distributionsavgift som den person som säljer produkten till dig kan ta ut ([] % av det investerade beloppet/[] euro). Personen i fråga kommer att informera dig om den faktiska distributionsavgiften.”.

Fonder med en RHP <1 år ska i tabell 1 istället för ”Årliga kostnadseffekter” använda ”Kostnadseffekt” och fotnoten (*) ska istället vara följande: ” Detta visar kostnadseffekten för en innehavstid på mindre än ett år. Procentsatsen är inte direkt jämförbar med de siffror för kostnadseffekt som lämnas för andra Priip-produkter”.

Observera att de flesta fonder (de med RHP >1 år och < 10 år) endast ska ha med kolumnerna för 1 år respektive RHP (p. 90b). Föreningens anser därför att det är olämpligt att använda texten ”För de andra innehavstiderna har vi antagit att produkten presterar i enlighet med vad som visas i det neutrala scenariot” eftersom detta inte avspeglas i tabellen. I stället bör ”de andra innehavstiderna” ersättas med den period som visas, exempelvis för aktiefonder ”5 år”.

Kostnadssammansättning (Tabell 2³³)

Kostnadernas sammansättning ska inkludera en uppdelning av kostnaderna enligt bilaga VI punkterna 64-69 och använda rubrikerna i tabell 2:

“Kostnadssammansättning

Engångskostnader vid teckning eller inlösen		(PRIIP-produkter): Om du [löser in] efter [1 år/den rekommenderade innehavstiden (om mindre än 1 år)] (Försäkringsbaserade investeringsprodukter): Årlig kostnadseffekt om du [löser in] efter [rekommenderad innehavstid]
Teckningskostnader	[Beskriv slaget med högst 300 tecken. Exempel: - "[] % av beloppet du betalar in när du tecknar dig för investeringen." - "[] % av de första [] premierna du betalar." - "Dessa kostnader är redan inkluderade i [priset/premierna] du betalar." - "Detta inbegriper distributionskostnader på [] % av det investerade beloppet/[] euro. [Detta är det mesta du kommer att betala]. [Personen som säljer produkten till dig kommer att informera dig om den faktiska avgiften.]" - "Vi tar inte ut någon teckningsavgift."]	[Upp till] [] euro (Priip-produkter) eller [] % (Ibip-produkter)
Inlösenkostnader	[Beskriv slaget med högst 300 tecken. Exempel: - "[] % av din investering innan den betalas ut till dig." - "Vi tar inte ut någon inlösenavgift för denna produkt [men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det]." (Om inlösenkostnader endast tillämpas i särskilda fall) – "Dessa kostnader tillämpas endast om (förklara omständigheterna eller ge ett exempel med högst 200 tecken)" För försäkringsbaserade investeringsprodukter där inlösenavgifter endast tillämpas vid inlösen före den rekommenderade innehavstiden, ska det endast stå "ej tillämpligt" i den högra kolumnen, och följande förklaring ska infogas i kolumnen utöver beskrivningarna ovan: "Inlösenavgifter anges med beteckningen 'ej tillämpligt' i nästa kolumn eftersom de inte tillämpas om du innehar produkten fram till den rekommenderade innehavstiden."	[] euro (Priip-produkter) eller [] % (Ibip-produkter)

(tabellen fortsätter på nästa sida)

³³ För alla Priip-produkter utom MOP enl. artikel 13 b.

(I)

Löpande kostnader [tas ut varje år]		
Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader	[Beskriv beräkningsgrunden med högst 150 tecken. Exempel: "[] % av värdet på din investering per år". Detta är en uppskattning baserad på faktiska kostnader under det senaste året.	[] euro (Priip-produkter) eller [] % (Ibip-produkter)
Transaktionskostnader	[] % av värdet på din investering per år. Detta är en uppskattning av kostnaderna som uppstår när vi köper och säljer produktens underliggande investeringar. Det faktiska beloppet kommer att variera beroende på hur mycket vi köper och säljer.	[] euro (Priip-produkter) eller [] % (Ibip-produkter)
Extra kostnader som tas ut under särskilda omständigheter		
Resultatrelaterade avgifter [och särskilda vinstandelar, s.k. carried interest]	[[Beskriv med högst 300 tecken]. Det faktiska beloppet kommer att variera beroende på resultatet för din investering. Ovanstående uppskattning av de aggregerade kostnaderna utgör genomsnittet för de senaste fem åren.] eller [Ingen resultatrelaterad avgift tas ut för denna produkt].	[] euro (Priip-produkter) eller [] % (Ibip-produkter)

förekommande fall): "Olika kostnader tillämpas beroende på det investerade beloppet [förklara omständigheterna eller använd ett exempel med högst 150 tecken.]"

Enligt punkt 90 ska avgifterna som redovisas i kronor baseras på en investering på 100 000 kr. Detta antagande bör, enligt föreningen, specificeras i ovanstående förklaring. Där finns också möjligheter att ge exempel på andra, mer representativa belopp, t.ex. 10 000 kronor som svenska fonder idag anger i årsberättelsen.

Det är föreningens tolkning, vilket också underlättar jämförbarheten, att man inte bör ta bort avgiftskategorier även om de är noll. Exempelvis bör man i stället för att ta bort resultatbaserade avgifter om fonden inte har någon resultatbaserad avgift ange att "Fonden har ingen resultatbaserad avgift" som förklarande text och ange "ej tillämplig" för det numeriska värdet.

Den högra kolumnen ska innehålla (för fonder) belopp i kronor, medan den förklarande texten oftast (för fonder) anger avgiften i procent.

Förklarande texter

En kortfattad beskrivning av varje typ av kostnad ska inkluderas. Denna ska inkludera en numerisk indikator (i procent eller i kronor) vars beräkning ska förklaras om det kan göras så enkelt att det kan antas kunna förstås av den typ av icke-professionella investerare som fonden vänder sig till. Beskrivningen ska baseras på ett eller flera av de exempel som anges i tabellen ovan, såvida de är tillämpliga.

De förklarande texterna i tabell 2 som inte explicit anges som exempel/villkorade får anses som obligatoriska.

Teckningskostnader

En beskrivning ska anges med max 300 tecken. Olika exempel anges ovan och här listas de som föreningen bedömer som relevanta för fonder:

Fonder utan teckningsavgift:

“Vi tar inte ut någon teckningsavgift” samt ev. ”men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det.” alternativt ”Personen som säljer produkten till dig kommer att informera dig om den faktiska avgiften.”

Fonder som har möjlighet att ta ut en teckningsavgift enligt fondbestämmelserna men inte gör så just nu:

Förklaring + “[] % av beloppet du betalar in när du tecknar dig för investeringen” samt “Detta är det mesta du kommer att betala” samt ”Personen som säljer produkten till dig kommer att informera dig om den faktiska avgiften.”

Fonder som just nu tar ut en teckningsavgift:

“[] % av beloppet du betalar in när du tecknar dig för investeringen” samt ev. ”Personen som säljer produkten till dig kommer att informera dig om den faktiska avgiften.”

Inlösenkostnader

En beskrivning ska anges med max 300 tecken. Olika exempel anges ovan och här listas de som föreningen bedömer som relevanta för fonder:

Fonder som inte har inlösenavgift:

“Vi tar inte ut någon inlösenavgift för denna produkt” samt ev. ”men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det.”

Fonder som har möjlighet att ta ut en inlösenavgift enligt fondbestämmelserna men inte gör så just nu:

Förklaring + “[] % av din investering innan den betalas ut till dig” samt ev. “Detta är det mesta du kommer att betala” samt ev. ”Personen som säljer produkten till dig kommer att informera dig om den faktiska avgiften.”

Fonder som just nu tar ut en inlösenavgift:

“[] % av din investering innan den betalas ut till dig” samt ev. Personen som säljer produkten till dig kommer att informera dig om den faktiska avgiften.”

Fonder som tar ut en inlösenavgift enligt vissa villkor:

Dessa kostnader tillämpas endast om (förklara omständigheterna eller ge ett exempel med högst 200 tecken)”

Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader

En beskrivning ska anges med max 150 tecken. Exempel:

“[] % av värdet på din investering per år”. Detta är en uppskattning baserad på faktiska kostnader under det senaste året.

Transaktionskostnader

Följande text ska vara med: ”[] % av värdet på din investering per år. Detta är en uppskattning av kostnaderna som uppstår när vi köper och säljer produktens underliggande investeringar. Det faktiska beloppet kommer att variera beroende på hur mycket vi köper och säljer.” När fonden investerar i andra fonder kan det vara lämpligt att förlänga den andra meningen med exempelvis: ...investeringar” samt av underliggande fonders transaktionskostnader.”

Resultatrelaterade avgifter

En beskrivning ska anges med max 300 tecken samt följande text: ”Det faktiska beloppet kommer att variera beroende på resultatet för din investering. Ovanstående uppskattning av de aggregerade

kostnaderna utgör genomsnittet för de senaste fem åren.] eller [Ingen resultatrelaterad avgift tas ut för denna produkt]”. Föreningen antar att det blivit fel med ”Ovanstående uppskattning” och förslår istället att den ersätts med ”Uppskattningen”. Enligt Esma:s riktlinjer om fonder med resultatbaserade avgifter³⁴ ska fonder med resultatbaserad avgift som kan tas ut även när fonden sjunker i värde ha med en varning i faktabladet. Även om riktlinjerna avser UCITS-KIID är det föreningens bedömning att motsvarande gäller här.

Har fonden ingen resultatrelaterad avgift ska ”Ej tillämplig” anges i den högra kolumnen, inte ”0 %”³⁵.

Exempel på tabell för en fond:

Kostnadssammansättning (beloppen i kronor är baserade på en investering på 100 000 kr)

Engångskostnader vid teckning eller inlösen		Om du löser in efter 1 år
Teckningskostnader	Vi tar inte ut någon teckningsavgift, men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det.	0 kr
Inlösenkostnader	Vi tar inte ut någon inlösenavgift för denna produkt men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det.	0 kr
Löpande kostnader		
Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader	1,1% av värdet på din investering per år. Detta är en uppskattning baserad på faktiska kostnader under det senaste året.	1 100 kr
Transaktionskostnader	0,1 % av värdet på din investering per år. Detta är en uppskattning av kostnaderna som uppstår när vi köper och säljer produktens underliggande investeringar. Det faktiska beloppet kommer att variera beroende på hur mycket vi köper och säljer.	100 kr
Extra kostnader som tas ut under särskilda omständigheter		
Resultatrelaterade avgifter	Ingen resultatrelaterad avgift tas ut för denna produkt	Ej tillämplig

Texten i parentes i tabellens rubrik ovan är inte en del av mallen men föreningen bedömer det som lämpligt att ange att beloppen i kronor är baserade på en investering på 100 000 kr. Detta eftersom

³⁴ Esma:s riktlinjer för resultatbaserade avgifter i fondföretag och vissa typer av AIF-fonder, Esma34-39-992 SV.

³⁵ JC Q&A ”Presentation of costs”, Fråga 6.

100 000 får bedömas som ett högt belopp och det anges annars endast i anslutning till tabell 1 (som dessutom riskerar att hamna på en annan sida).

1.8. Avsnitt: "Hur länge bör jag behålla investeringsprodukten och kan jag ta ut pengar i förtid?"

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 6

Priip-produktutvecklare ska inkludera följande i avsnittet "Hur länge bör jag behålla investeringsprodukten och kan jag ta ut pengar i förtid?":

- a) En kortfattad motivering av valet av rekommenderad eller kortast tillåtna innehavstid.*
- b) En beskrivning av förfarandet för att avveckla investeringen och när sådan avveckling är möjlig, inbegripet uppgift om hur förtida inlösen påverkar Priip-produktens risk- eller resultatprofil eller kapitalgarantiers tillämplighet.*
- c) Information om eventuella kostnader eller straffavgifter om investeringen avvecklas före förfallodagen eller annat angivet datum, förutom den rekommenderade innehavstiden, inbegripet en korshänvisning till den information om kostnader som ska ingå i faktabladet enligt artikel 5 och ett förtydligande av effekten av sådana kostnader och straffavgifter för olika innehavstider.*

Det ska anges hur länge investeraren bör behålla fonden inkl. motivering. Informationen här bör enligt föreningen formuleras med hänsyn till den rekommenderade innehavstiden i avsnittet "Vad innebär produkten".

Vidare ska en beskrivning av förfarandet för att avveckla investeringen anges, inklusive hur förtida inlösen påverkar fondens risk- eller resultatprofil samt om det kan innebära avgifter om fonden säljs inom en viss tid (med ev. korshänvisning till kostnadsavsnittet).

Exempel på skrivning för en aktiefond:

Fonden har inget krav på minsta innehavsperiod men eftersom den placerar i aktier är den lämplig för en medellång till lång investeringshorisont. Du bör vara beredd att spara i fonden under åtminstone 5 år. Du har normalt möjlighet att sälja dina fondandelar alla bankdagar utan någon extra avgift.

Observera att i mallen (s. 6 i Vägledningen) anges en text i fet stil direkt under rubriken, men inget nämns om denna i den delegerade förordningen:

Rekommenderad [kortast tillåtna] innehavstid: [x]

1.9. Avsnitt: "Hur kan jag klaga?"

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 7

Priip-produktutvecklare ska tillhandahålla följande information i sammanfattad form i avsnittet "Hur kan jag klaga?" i faktabladet:

- a) Vilka steg som ska följas av den som vill inge ett klagomål på produkten eller på agerandet av Priip-produktutvecklaren eller av en person som gett råd om eller sålt produkten.
- b) En länk till den relevanta webbplatsen för sådana klagomål.
- c) En aktuell postadress och e-postadress till vilken sådana klagomål kan skickas.

Avsnittet ska innehålla information om var investeraren kan vända sig med eventuella klagomål. Det ska finnas en länk till fondbolagets webbplats samt postadress och e-postadress. Vidare är det lämpligt att ange, i en generiskskrivning, att investeraren kan vända sig till den som råd gett om/sålt produkten.

Förslag på skrivning:

Önskar du framföra klagomål på fonden kan du vända dig till den som givet dig råd om eller sålt produkten till dig. Du kan också vända dig till fondbolaget (www.fondbolaget.se/klagomål) eller skriva till klagomal@fondbolaget.se alternativt Fondbolaget, Box 123, 114 32 Stad.

1.10. Avsnitt: "Övrig relevant information"

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 8

1. Priip-produktutvecklare ska i avsnittet "Övrig relevant information" i faktabladet uppge om det finns andra informationsdokument som kan tillhandahållas och om dessa tillhandahålls när det föreligger ett rättsligt krav eller på den icke-professionella investerarens begäran.

2. Informationen i avsnittet "Övrig relevant information" i faktabladet kan tillhandahållas i sammanfattad form och inbegripa en länk till en webbplats där mer information, utöver de dokument som avses i punkt 1, finns tillgänglig.

3. För fondföretag enligt definitionen i punkt 1 a i bilaga VIII, för alternativa investeringsfonder enligt definitionen i punkt 1 b i den bilagan eller för fondförsäkringsbaserade investeringsprodukter enligt definitionen i punkt 1 c i den bilagan, ska avsnittet "Övrig relevant information" i faktabladet innehålla följande:

(a) En länk till webbplatsen eller en hänvisning till ett dokument där informationen om tidigare resultat som offentliggjorts av Priip-produktutvecklaren enligt bilaga VIII görs tillgänglig.

(b) Det antal år som tidigare resultat avser.

För Priip-produkter som avses i bilaga II del 1 punkt 5, vilka är öppna fonder, eller andra Priip-produkter öppna för teckning, ska beräkningar av tidigare resultatscenarier offentliggöras på månadsbasis, och i avsnittet "Övrig relevant information" ska det anges var sådana beräkningar kan hittas.

Fonden ska upplysa om var andra informationsdokument finns att tillgå, lämpligen med en hänvisning till fondbolagets hemsida. Det är förenings tolkning att kravet på offentliggörande av kostnadsprocentsatserna för föregående år/perioder (bilaga VI p.83) lämpligen uppfylls genom att tillhandahålla dessa på motsvarande plats.

Exempel på skrivning:

Fullständig information om fonden finns i fondens informationsbroschyr som finns att tillgå på fondbolagets hemsida (www.fondbolaget.se) tillsammans med bl.a. aktuell version av detta faktablad, fondens årsberättelse, halvårsredogörelse samt information om kostnader för äldre perioder.

(Observera att det inte finns ett formellt krav på att i faktabladet hänvisa till kostnader för äldre perioder)

Tidigare resultat

Avsnittet ska också innehålla en länk till hemsida, eller hänvisning till ett dokument, samt information om det antal år som avkastningsdata visar.

EC Q&A avsnitt "Past performance" Q8 anger att uppdatering med ny årsavkastning bör ske senast 35 arbetsdagar efter den 31 december varje år.

Informationen som hänvisas till ska uppfylla kraven i bilaga VIII.

Bilaga VIII har plockat krav från nuvarande (fond-) faktabladsförordning och kräver bl.a. följande:

- Ett stapeldiagram som visar avkastningen för vart och ett av senaste 10 åren (finns mindre än 5 år ska diagrammet minska antal år på x-axeln till 5 år).
- Endast hela kalenderår får visas.
- Avkastningen ska skrivas ut i procent med 1 decimal.

Kompletterande kommentarer

Följande texter ska komplettera stapeldiagrammet (och vara väl synliga):

Ovanför (i fetstil): **"Detta diagram visar fondens resultat som förlust eller vinst i procent per år för de senaste [x] åren."**

I anslutning (i fetstil): **"Tidigare resultat utgör inte någon tillförlitlig indikation på framtida resultat. Marknaderna kan utvecklas helt annorlunda i framtiden."**

De kan hjälpa dig att bedöma hur fonden har förvaltats tidigare"

Om relevant: Information om vilka avgifter som inkluderats eller exkluderats från avkastningsberäkningen (gäller dock inte för fonder som inte har köp-/säljavgifter): [Exempel på beskrivande förklaring:

" Resultat visas efter avdrag för årliga avgifter. Eventuella tecknings- och inlösenavgifter är undantagna från beräkningen."] (obs det står inget krav på "fetstil" men exemplet är i fetstil...)

I anslutning: Startår för fonden/andelsklassen.

Om relevant: En varning om representativiteten avseende historisk data om fonden ändrat mål och placeringsinriktning materiellt/annan orsak.

Om relevant: I vilken valuta avkastningen beräknats.

Jämförelseindex

Om avsnittet "Vad innebär produkten?" innehåller en hänvisning till ett jämförelseindex ska staplar med jämförelseindexets avkastning inkluderas i diagrammet. Punkt 11 anger att detta även gäller fonder som följer index samt för fonder som är "managed in reference to a benchmark". Vidare förklaras att: "A UCITS or AIF is deemed to be managed in reference to a benchmark, where the benchmark index plays a role in the management of the UCITS or AIF, such as for portfolio composition and/or performance measures."

Följande beskrivande text ska inkluderas i fetstil för fonder som är "managed in reference to a benchmark":

"Detta diagram visar fondens resultat som förlust eller vinst i procent per år för de senaste [x] åren i förhållande till sitt jämförelseindex."

"Det kan hjälpa dig att bedöma hur fonden har förvaltats tidigare och jämföra det med jämförelseindex."

Historiska resultatscenarier

Enligt sista stycket i artikel 8 ska kategori 2 fonder ("Priip-produkter som avses i bilaga II del 1 punkt 5, vilka är öppna fonder") offentliggöra på månadsbasis beräkningar av tidigare resultatscenarier. I detta avsnitt ska en hänvisning till var sådana beräkningar kan hittas ingå.

Det är föreningens tolkning att kraven på att hålla tidigare resultatscenarie-beräkningar tillgängliga endast avser de beräkningar som tidigare publicerats i faktabladet. Beräkningarna ska utföras månatligen (bilaga IV p.11) men endast uppdateras³⁶ i faktabladet när det neutrala scenariot avviker med mer än 5 procentenheter (se art. 15 p.2 c). Att uppdatera historiska resultatscenarier med de månatliga kontrollberäkningarna kan enligt föreningen inte vara syftet eftersom dessa beräknas på efterkommande tidsperioder och således inte kan anses vara historiska/tidigare resultatscenarier. Vidare är det föreningens tolkning att det endast gäller tabellen, inte texterna.

Angående ev. begränsningar i hur många historiska resultatscenarier som ska publiceras anges i Q&A³⁷ att det inte finns några.

1.11. Översyn och ändring av faktabladet

³⁶ Förutom när en väsentlig ändring enligt punkt 15 sker.

³⁷ JC Q&A avsnitt "Performance scenarios" Q17b.

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 15

Översyn

1. Priip-produktutvecklare ska se över informationen i faktabladet så snart det sker en förändring som har eller sannolikt kommer att få en avsevärd inverkan på informationen i faktabladet, eller åtminstone var tolfte månad efter det första offentliggörandet av faktabladet.

2. Syftet med den översyn som avses i punkt 1 är att kontrollera om informationen i faktabladet är korrekt, opartisk, tydlig och inte vilseledande. Särskilt följande ska kontrolleras:

a) Om informationen i faktabladet uppfyller de allmänna kraven på form och innehåll i förordning (EU) nr 1286/2014 eller de särskilda kraven på form och innehåll i denna delegerade förordning.

b) Om marknadsrisk- eller kreditriskmåttens avseende Priip-produkten har förändrats och den sammantagna effekten av denna förändring är att Priip-produkten måste flyttas till en annan riskklass i den sammanfattande riskindikatorn än den som anges i det faktablad som är föremål för översyn.

c) Om medelavkastningen i Priip-produktens neutrala resultatscenario, uttryckt som annualiserad avkastning i procent, har förändrats med mer än fem procentenheter.

3. För tillämpningen av punkt 1 ska Priip-produktutvecklare fastställa och, under hela den period som Priip-produkten erbjuds icke-professionella investerare, upprätthålla tillfredsställande processer för att utan onödigt dröjsmål kunna upptäcka eventuella omständigheter som kan leda till en förändring som har eller sannolikt kommer att få en inverkan på riktigheten, opartiskheten eller tydligheten i den information som ges i faktabladet.

Artikel 16

Ändring

1. Priip-produktutvecklare ska utan onödigt dröjsmål ändra faktabladet om en översyn enligt artikel 15 visar att detta är nödvändigt.

2. Priip-produktutvecklare ska se till att alla avsnitt i faktabladet som påverkas av sådana ändringar uppdateras.

3. Priip-produktutvecklaren ska offentliggöra det ändrade faktabladet på sin webbplats.

Faktabladet ska ses över när en ändring med avsevärd inverkan på informationen sker, eller åtminstone var tolfte månad. Fondbolaget ska ha processer på plats som medför att man utan onödigt dröjsmål kan upptäcka eventuella omständigheter som kan leda till förändringar.

Fondbolaget ska utan onödigt dröjsmål ändra faktabladet när så är nödvändigt och offentliggöra detta på sin webbplats.

Detaljerad information om uppdateringskrav finns under respektive avsnitt, se avsnitt 1.4 (risk), 1.5 (resultatscenarier) och 1.7 (kostnader) i vägledningen.

2. Särskilda bestämmelser om faktabladen för Priip-produkter som erbjuder flera olika investeringsalternativ

Artikel 10 anger vilka informationsalternativ Priip-producenten har när en Priip-produkt, exempelvis en fondförsäkring, erbjuder möjlighet för spararen att välja mellan olika investeringsalternativ (MOP).

Artikel 10

Priip-produkter som erbjuder flera olika investeringsalternativ

Om en Priip-produkt erbjuder flera olika underliggande investeringsalternativ och information om dessa inte kan tillhandahållas i ett enda koncist faktablad ska Priip-produktutvecklare upprätta något av följande:

- a) Ett faktablad för varje underliggande investeringsalternativ i Priip-produkten enligt kapitel I, inklusive uppgifter om Priip-produkten i dess helhet, där varje faktablad återspeglar att den icke-professionella investeraren endast investerar i ett investeringsalternativ,
- b) ett allmänt faktablad som, om inte annat anges i artiklarna 11–14, beskriver Priip-produkten i enlighet med kapitel I, inklusive en beskrivning av var den särskilda informationen om varje underliggande investeringsalternativ finns.

Fonder paketeras ofta i fondförsäkringar där konsumenten kan välja på ett stort antal fonder inom samma försäkringsskal. Försäkringsbolaget kan för fondförsäkringar välja att tillhandahålla information antingen enligt artikel 10.a eller 10.b. Om försäkringsbolaget väljer att tillhandahålla information enligt artikel 10.a så ska ett Priip-faktablad tas fram för varje underliggande produkt som dessutom ska innehålla information om skalet. Många försäkringsskal innehåller ett stort antal underliggande produkter vilket sannolikt kommer att kräva ett stort arbete både av fondbolaget och försäkringsbolaget för att sammanställa informationen.

Enligt artikel 10.b ska ett allmänt Priip-faktablad tas fram för skalet enligt reglerna ovan (art. 1-9) om inte annat anges i artikel 11-14.

För exempelvis ett försäkringsbolag som har två olika fondförsäkringar med 100 underliggande fonder (samma fonder i båda) torde alternativ 10.a innebära att 200 olika Priip-faktablad måste tas fram, medan alternativ 10.b torde innebära två allmänna Priip-faktablad samt 100 artikel-14 informationsblad/Fondpriip-faktablad för underliggande produkter. Det får därför anses som mindre realistiskt att försäkringsbolagen väljer att informera enligt 10.a.

Fondbolagens förening har vid dialog med Svensk försäkring fått besked om att de svenska försäkringsbolagen avser att begära information enligt artikel 10.b. Hur information ska lämnas vid tillämpning av artikel 10.a utreds inte här.

3. Särskild information om fond som underliggande investeringsalternativ

Artikel 11-13 anger vilken information som ska ingå i det allmänna faktabladet. Den är övergripande och torde kunna sättas ihop av MOP-producenten utifrån aktuella fondpriip-faktablad utan hjälp från fondbolaget.

Artikel 14 anger vilken specifik information som MOP-producenten ska tillhandahålla för underliggande investeringsalternativ om man har valt att tillämpa artikel 10.b och det kommer troligtvis begäras av fondbolaget att tillhandahålla detta till MOP-producenten.

Vad säger den delegerade förordningen?

Artikel 14

Särskild information om varje underliggande investeringsalternativ

Den särskilda informationen om varje underliggande investeringsalternativ, till vilka det hänvisas i artikel 10 b, ska tillhandahållas i ett särskilt informationsdokument som tillägg till det allmänna faktabladet. Priip-produktutvecklare ska för varje underliggande investeringsalternativ inkludera följande uppgifter:

(a) I relevanta fall en varning.

(b) Investeringsmålen, hur de uppnås och den avsedda målmarknaden som avses i artikel 2.2 och 2.3.

(c) En sammanfattande riskindikator och beskrivande förklaring, samt de resultatscenarier som avses i artikel 3.

(d) En redovisning av kostnaderna enligt artikel 5, inklusive uppgifter om huruvida de kostnaderna inkluderar samtliga kostnader för Priip-produkten eller ej, om den icke-professionella investeraren endast investerar i det specifika investeringsalternativet.

(e) Information om tidigare resultat enligt vad som krävs i artikel 8.3 för underliggande investeringsalternativ som är fondföretag enligt definitionen i led 1 a i bilaga VIII, för alternativa investeringsfonder enligt definitionen i led 1 b i den bilagan eller för fondförsäkringsbaserade investeringsprodukter enligt definitionen i led 1 c i den bilagan.

Informationen som anges i leden a–e i denna punkt ska följa strukturen i de relevanta delarna av den mall som fastställts i bilaga I.

Samtliga krav som räknas upp i artikel 14 finns att tillgå i ett fondpriip-faktablad, förutom eventuellt kravet i 14.d, ”inklusive uppgifter om huruvida de kostnaderna inkluderar samtliga kostnader för Priip-produkten eller ej, om den icke-professionella investeraren endast investerar i det specifika investeringsalternativet”, där det är oklart vad som avses. Efter dialog med Svensk försäkrings har framkommit att det är deras tolkning³⁸ att detta inte täcks av vår skrivning ”Den person som ger dig råd om eller säljer produkten kan ta ut andra kostnader. Om så är fallet ska personen i fråga informera dig om dessa kostnader och om hur de påverkar din investering.” i avsnitt 1.7. under ”Presentation av

³⁸ Vilket också stöda av JC Q&A avsnitt ”MOPs” Q4.

kostnaderna”. En ytterligare text bör därför läggas till enligt följande: ”Om fonden ingår som en del i en annan produkt, t.ex. fondförsäkring, kan det tillkomma andra kostnader för den produkten.”

Föreningen konstaterar därmed att de fonder som lägger till nämnda text i faktabladet slipper skapa och kontinuerligt tillhandahålla de svenska försäkringsbolagen ett speciellt ”artikel 14-dokument” utan i stället kan använda fondens Priip-faktablad för detta ändamål. Det är föreningens tolkning att föreslagen text är tillräckligt tydlig för att undvika att sparare som köper fonden utanför en fondförsäkring ska bli vilseledda.

3.1 Rapporteringsmall för information från fondbolag till försäkringsbolag

En standardiserad rapporteringsmall (EPT, European PRIIPs Template) har tagits fram³⁹ för att underlätta informationsöverföringen mellan företagen.

³⁹ Framtagen av FinDatEx: <https://findatex.eu/about>.

Källförteckning/länklista

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), konsoliderad version:

[Länk till förordning](#)

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/653 av den 8 mars 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) genom fastställande av tekniska tillsynsstandarder för faktabladens utformning, innehåll, översyn och ändring samt för villkoren för fullgörandet av kravet på tillhandahållande av sådana faktablad:

[Länk till delegerad förordning](#)

Relevanta ändringar och kompletteringar i lagen (2004:46) om värdepappersfonder lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF) träder i kraft den 1 januari 2023. Vägledningen kommer att kompletteras med länkar så fort dessa publicerats.

Relevanta ändringar och kompletteringar i föreskrifter från Finansinspektionens FFFS 2013:9 (fondföreskrifterna) och 2013:10 (AIF-föreskrifterna) träder i kraft den 1 januari 2023.

Vägledningen kommer att kompletteras med länkar så fort dessa publicerats.

Riktlinjer för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) (2017/C 218/02).

[Länk till Riktlinjer](#)

Consolidated questions and answers (Q&A) on the PRIIPs KID, The Joint Committee of the European Supervisory Authorities (JC) 2023 22, 15 March 2024:

[Länk till Q&A](#)

Joint ESA Supervisory Statement on expectations regarding the 'What is this product?' (JC 2022 10)

[Länk till Supervisory Statement](#)

European PRIIPs Template (EPT)

[Länk till EPT](#)

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2261 av den 15 december 2021 om ändring av direktiv 2009/65/EG vad gäller användning av faktablad av förvaltningsbolag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)

[Länk till ändringsdirektiv](#)

Joint ESA PRIIPs - Flow diagram for the risk and reward calculations in the PRIIPs KID (JC-2017-49) 19 July 2018. (Obs att för kategori 2-fonder är B, Part 4 a obsolet)

[Länk till Flow diagram](#)

Exempelfaktablad, bör läsas tillsammans med "Vägledning för upprättande av faktablad (Priip KID) för fonder".

Syfte	
Detta faktablad ger dig basfakta om denna investeringsprodukt. Det är inte reklammaterial. Informationen krävs enligt lag för att hjälpa dig att förstå produktens egenskaper, risker, kostnader, möjliga vinster och förluster och för att hjälpa dig att jämföra den med andra produkter.	
Produkt	
ABC Aktiefond Global ABC Fonder AB ISIN: SEXXXXXXXXXXX www.abcfonder.se , Ring 0X-123 456 för mer information. Finansinspektionen är ansvarig för tillsynen av ABC Fonder vad gäller detta faktablad. Denna Priip-produkt är auktoriserad i Sverige och förvaltas av ABC Fonder AB. ABC Fonder AB är auktoriserat i Sverige och regleras av Finansinspektionen. Faktabladet uppdaterades senast 2024-02-15.	
Vad innebär produkten?	
Typ	Värdepappersfond
Löptid	Fonden har ingen förfallodag. Fondbolaget har rätt att stänga fonden och lösa in andelarna, se information i informationsbroschyren.
Mål	Denna aktiefond placerar i aktier över hela världen och tillämpar en god spridning över regioner, länder och sektorer. Fonden investerar långsiktigt i mogna och etablerade bolag som fondbolaget anser är undervärderade. Målet är att ge god avkastning på lång sikt med hänsyn tagen till fondens risknivå. Aktier väljs utifrån egna bedömningar vilket innebär att avvikelser mot marknaden kan vara både större och mindre över tid. Fonden kommer alltid att placera minst 80 % av tillgångarna i börsnoterade aktier och kan placera upp till 10 % av tillgångarna i onoterade aktier. Fonden lämnar inte någon utdelning utan alla inkomster återinvesteras i fonden. Fondens jämförelseindex är DC Index World inkl. utdelningar. Fondens avkastning bestäms av hur de aktier som fonden placerar i ökar eller minskar i värde under innehavsperioden. Köp och försäljning av fondandelar kan normalt ske alla vardagar.
Målgrupp	Denna fond kan vara lämplig för sparare som planerar att behålla sin investering i minst 5 år och som är införstådd med att de pengar som placeras i fonden både kan öka och minska i värde och att det inte är säkert att hela det insatta kapitalet kan återfås. För att investera i fonden krävs ingen särskild förkunskap eller erfarenhet av värdepappersfonder eller finansiella marknader.
	Förvaringsinstitut: A-Banken. Årsberättelse, halvårsredogörelse, informationsbroschyr, senaste andelsvärde samt övrig praktisk information finns att tillgå kostnadsfritt på svenska på www.abcfonder.se/abcaktiefond .
Vilka är riskerna och vad kan jag få i avkastning?	
Riskindikator	
1 2 3 4 5 6 7 ← → Lägre riskHögre risk ! Riskindikatorn utgår ifrån att du behåller produkten i 5 år. Den sammanfattande riskindikatorn ger en vägledning om risknivån för denna produkt jämfört med andra produkter. Den visar hur troligt det är att produkten kommer att sjunka i värde på grund av marknadsutvecklingen. Vi har klassificerat produkten som 5 av 7, dvs. en medelhög riskklass. Det betyder att fonden har medelhög risk för upp- och nedgångar i andelsvärdet. Indikatorn speglar framför allt upp- och nedgångar i de aktier fonden placerat i.	
Risker som inte fångas av riskindikatorn: Motpartsrisk - uppstår om en motpart inte fullgör sina skyldigheter mot fonden, exempelvis genom att inte betala en fastställd summa eller inte leverera värdepapper enligt överenskommelse. Operativ risk - risken för förlust på grund av exempelvis systemhaveri, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller av externa händelser. Denna produkt innehåller inte något skydd mot framtida marknadsresultat. Du kan därför förlora hela eller delar av din investering.	

Resultatscenarier

Vad du får från denna produkt beror på framtida marknadsresultat. Den framtida marknadsutvecklingen är osäker och kan inte förutsägas exakt. De negativa, neutrala och positiva scenarierna visar det sämsta, det genomsnittliga och det bästa resultatet för produkten under de senaste 10 åren. Marknaderna kan utvecklas helt annorlunda i framtiden. Det negativa scenariot inträffade för en investering mellan 2018–2023. Det neutrala scenariot inträffade för en investering mellan 2015–2020. Det positiva scenariot inträffade för en investering mellan 2016–2021. Stressscenariot visar vad du kan få tillbaka under extrema marknadsförhållanden.

Rekommenderad innehavstid: 5 år Exempel på investering: 100 000 kr		Om du löser in in efter 1 år	Om du löser in efter 5 år (rekommenderad innehavstid)
Scenarier			
Minimum	Det finns ingen garanterad minsta avkastning. Du kan förlora hela eller delar av din investering.		
Stress	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	67 900 kr	51 800 kr
	Genomsnittlig avkastning per år	-32,1%	-12,3%
Negativt	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	90 100 kr	105 000 kr
	Genomsnittlig avkastning per år	-9,9%	5,0%
Neutralt	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	110 800 kr	164 500 kr
	Genomsnittlig avkastning per år	10,8%	10,5%
Positivt	Vad du kan få tillbaka efter avdrag för kostnader	136 300 kr	190 300 kr
	Genomsnittlig avkastning per år	36,3%	13,7%

I siffrorna ingår alla kostnader för själva produkten, men eventuellt inte alla kostnader som du betalar till din rådgivare eller distributör. I siffrorna tas ingen hänsyn till din personliga beskattningssituation, som också kan påverka hur mycket du får tillbaka.

Vad händer om ABC Fonder AB inte kan göra några utbetalningar?

Fondens tillgångar får enligt lag inte förvaras av fondbolaget. I stället måste varje fond ha ett särskilt förvaringsinstitut som tar hand om förvaringen av fondens tillgångar. I det fall fondbolaget skulle gå i konkurs tas förvaltningen av fonden över av förvaringsinstitutet. Det finns ingen annan kompensations- eller garantiordning för investerare i fonden.

Vilka är kostnaderna?

Den person som ger dig råd om eller säljer produkten kan ta ut andra kostnader. Om så är fallet ska personen i fråga informera dig om dessa kostnader och om hur de påverkar din investering. Om fonden ingår som en del i en annan produkt, t.ex. fondförsäkring, kan det tillkomma andra kostnader för den produkten.

Kostnader över tid

Tabellerna visar de belopp som tas från din investering för att täcka olika typer av kostnader. Beloppens storlek beror på hur mycket du investerar, hur länge du innehar produkten och hur din produkt presterar. Beloppen som visas här är baserade på ett exempel på investeringsbelopp och olika möjliga investeringsperioder.

Vi har antagit följande:

- Det första året får du tillbaka det belopp som du investerat (0 % årlig avkastning). För 5 år har vi antagit att produkten presterar i enlighet med vad som visas i det neutrala scenariot.
- 100 000 kronor investeras.

	Om du löser in efter 1 år	Om du löser in efter 5 år
Totala kostnader	1 200 kr	9 870 kr
Årliga kostnadseffekter*	1,2%	1,2% varje år

(*) Detta illustrerar hur kostnader minskar din avkastning varje år under innehavstiden. Det visar till exempel att om du löser in vid den rekommenderade innehavstiden beräknas din genomsnittliga avkastning per år bli 13,9% före kostnader och 12,7% efter kostnader.

Som ersättning för sina tjänster kan personen som säljer produkten till dig komma att erhålla en del av de kostnader som du betalar till oss. Du kommer att få information om beloppet.

Kostnadssammansättning (beloppen i kronor är baserade på en investering på 100 000 kr)

Engångskostnader vid teckning eller inlösen		Om du löser in efter 1 år
Teckningskostnader	Vi tar inte ut någon teckningsavgift, men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det.	0 kr
Inlösenkostnader	Vi tar inte ut någon inlösenavgift för denna produkt men personen som säljer produkten till dig kan komma att göra det.	0 kr
Löpande kostnader		
Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader	1,10% av värdet på din investering per år. Detta är en uppskattning baserad på faktiska kostnader under det senaste året.	1 100 kr
Transaktionskostnader	0,10 % av värdet på din investering per år. Detta är en uppskattning av kostnaderna som uppstår när vi köper och säljer produktens underliggande investeringar. Det faktiska beloppet kommer att variera beroende på hur mycket vi köper och säljer.	100 kr
Extra kostnader som tas ut under särskilda omständigheter		
Resultatrelaterade avgifter	Ingen resultatrelaterad avgift tas ut för denna produkt	Ej tillämplig

Hur länge bör jag behålla investeringsprodukten och kan jag ta ut pengar i förtid?

Rekommenderad innehavstid: 5 år

Fonden har inget krav på minsta innehavsperiod men eftersom den placerar i aktier är den lämplig för en medellång till lång investeringshorisont. Du bör vara beredd att spara i fonden under åtminstone 5 år. Du har normalt möjlighet att sälja dina fondandelar alla bankdagar utan någon extra avgift.

Hur kan jag klaga?

Önskar du framföra klagomål på fonden kan du vända dig till den som givet dig råd om eller sålt produkten till dig. Du kan också vända dig till fondbolaget (www.abcfonder.se/klagomal) eller skriva till klagomal@abcfonder.se alternativt ABC Fonder, Box 123, 123 45 Stad.

Övrig relevant information

Fullständig information om fonden finns i fondens informationsbroschyr som finns att tillgå på fondbolagets hemsida (www.abcfonder.se) tillsammans med bl.a. aktuell version av detta faktablad, fondens årsberättelse och halvårsredogörelse samt information om kostnader för äldre perioder.

Tidigare resultat: Avkastning för de 10 senaste åren finns att tillgå här: www.abcfonder.se/pp/abcaktiefond
Historiska resultatscenarier: Tidigare publicerade resultatscenarier finns att tillgå här: www.abcfonder.se/rs/abcaktiefond